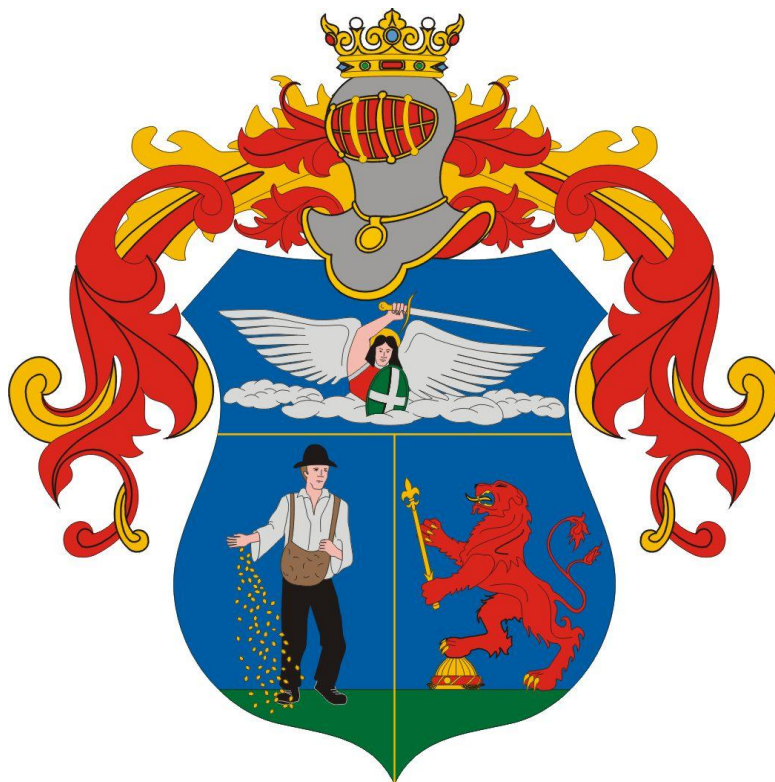

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Mátételke Község Önkormányzata

2013 – 2018.

Felülvizsgálva 2017-ben

Tartalomjegyzék

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	4
Bevezetés.....	4
A település bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk	9
Célok	9
A HEP helyzetelemző részének célja	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	12
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció.....	26
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	30
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	37
5.1.1. Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében	38
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	41
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	47
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	48
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	49
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	50
1. A HEP IT részletei	50
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	50
A beavatkozások megvalósítói	51

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel Mátételke Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A falu Bácsalmástól észak-nyugatra 9 km távolságra, Bajától 28km-re, az 55-ös számú főközlekedési úttól 2.5 km-re fekszik. Korábbi neve Matheovics volt, 1904-tól nevezik hivatalosan Mátételkének. Első okleveles említése 1651-ben kelt, e szerint Bornemisza polgár Pál végrendeleteiben leányaira hagyományozta Matheovics pusztát. 1662-ben I. Lipót Vattay Pálnak adományozta, majd a bajai Czobor uradalomhoz tartozott. Többszöri tulajdonosváltás után 1744-ben Csejtey Pál alispán és Latkoczi Milyhály vármegyei ügyész bérelték, majd egy részre három év múlva Piukovics János birtokába került. 1749-ben a Csejteyek a puszta keleti felét eladták a Piukovics családnak, akik 1779-ben kapták meg a donációt.

Matheovics puszta keleti része 1776-ig, a tataházi plébánia felállításáig hivatalosan Almásleány-egyháza volt. Lakosai nagyobb részt Horvátországból települt római katolikus dalmátok voltak, akik rövid idő alatt megtanulták a magyar nyelvet. Akik nem tanultak meg magyarul, azok továbbra is az almási plébánia lelki gondozása alatt maradtak, ugyanis a tataházi pap nem értette a bunyevác nyelvet.

Ezután 1877-ben báró Rudics József almási birtokos adományából megépült Matheovicson az iskola, ahol dalmát és magyar nyelven tanított egy tanító.

A település csak 1904-ben nyerte vissza az eredeti tulajdonost idéző Mátételke elnevezést. A község lakosai az évszázadok folyamán elsősorban gabonatermesztéssel foglalkoztak, de a Kígyós-ér lecsapolásáig az állattartás is jelentős volt. Mivel az hajdan az őszi búza vetése, 1923-tól neves gazdakör működik itt, s a lakosság a szövetkezeti mozgalomból is kivette a részét, mindeme összefüggésnek szimbolizálására emeltük a címerbe a magvető gazdát.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció

1915 óta postakirendeltség működik a faluban. 1927-ben községházát és jegyzőlakot, 1929-ben egytantermes iskolát és tanítólakást építtetett a község. 1928-ban mezőgazdasági szeszgyárat létesítettek. Gazdakör működött, amelynek 1929-től könyvtára is volt. A levente egyesület részére 1931-ben építették a lőteret. A falu római katolikus temploma közadakozásból, 1936-ban épült, és egy ideig saját plébánossal, önálló egyházközségként működött.

Napjainkban Tataháza, Mátételke hitéletét egy plébános vigyázza, Tataházáról járva át a mátételki templomba.

Tataháza-Mátételke egy orvosi körzetként szerepel, heti két alkalommal van orvosi rendelés Mátételkén. Gyógyszertár a 2 km távolságban lévő Tataháza településen van.

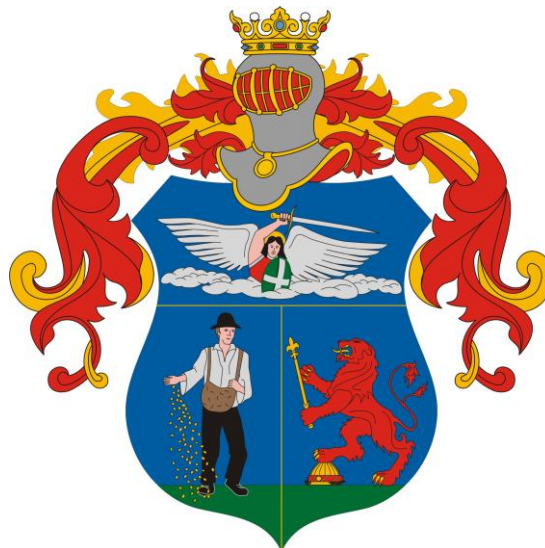
A településen házi – segítségnyújtó szolgálat működik, a Felsőszentiváni Szociális Szolgáltató Intézmény irányítása alatt, gyermekjóléti és családsegítő szolgálatot működtetünk társulási formában. Falugondnok segíti a település lakosságának életvitelét, működtetése önállóan, önkormányzati működtetésben valósul meg.

Általános iskola 2008 óta nem működik, a gyerekek Tataháza, és Bácsalmás oktatási intézményeibe tanulnak. Óvoda helyben működik.

Korszerű, modern, 2010-ben az iskola egy részében átalakított Könyvtár áll rendelkezésre, számítógépekkel, és a legújabb könyvekkel felszerelve, a Kecskeméti Katona József könyvtár irányításával működtetve, mozgó könyvtárként.

Kulturális életét tekintve jelentősnek mondható az immár 11 éve megrendezésre kerülő falunap, mely közösségformáló szerepét igen nagyra értékeljük.

A 2004. évi falunapunkon került felavatásra Mátételke község címere.

A címer: álló csücskös-talpú pajzs kék mezeje a pajzsfőben vágott. A felső mezőben lebegő ezüst felhőfoszlányokból vörös ruhás, arany glóriás kiterjesztett ezüst szárnyú angyal látszik növekvőben, jobbjában arany markolatú, ezüst pengéjű pallost tart a feje fölé, baljával zöld pajzsot tart maga elé, melyen ezüst kereszt rajzolódik ki. A vágás alatti mező hasítással osztott, jobb oldalának zöld udvarán enyhén balra forduló magvető parasztember áll fekete,

lehajtott karimájú kalapban, ezüstös ingben, fekete nadrágban és ezüst szíjú fekete bocskorban; nyakába akasztott barna kötényből, melyet bal kezével tart, jobbajával arany gabonaszemet szór. A bal oldali mező ugyancsak zöld udvarán jobbra néző, arannyal fegyverzett kétfarkú, ágaskodó vörös oroszlán lép jobbra, bal mancsán lilimos csúcsú arany jogart tart, jobb hátsó lábával vörös turbános, aranyos török harci sisakra lép. A pajzs felső élén vörös bélésű, arany rostélyú, ezüst tornasisak fordul enyhén jobbra, rajta ötágú arany leveles-koronával. Foszlányok jobbról és balról vörös és arany. Az egykori birtokosokra, elsősorban a Piukovicsokra emlékezve került a címerbe az arannyal fegyverzett vörös oroszlán. Az oroszlán mancsában lévő Anjou-liliomban végződő jogar pedig azt idézi, hogy a falu az Anjou-korban már virágzó település volt. A község templomának patrónusa Szent Mihály arkangyal, akit a szent hagyomány „a mennyei seregek vezérének” tekint, s akinek oltalmában ma is ajánlják magukat a közösségüket római katolikus vallású lakosok, ennek a jegyében került a címerbe. A címer felett a sisak azoknak a helybeli hősöknek állít emléket, akik századok folyamán így az első és második világháború alatt is életüket áldozták a hazáért és a szabadságért. A sisakon a helyi autonómia, a helyi önkormányzatiság kifejezése. A foszlányok a heraldika legelőkelőbb mázai: arany és vörös. Ezek jobbról és balról övezve a címert a jövőbe vetett hitet, a felvirágzás reményét és lehetőségét ígérik, amelyért a község szorgalmas és kitartó népe az eljövendőkben is dolgozni fog.

Címerszakértő és Tudományos- Kulturális Iroda leirata alapján.

**1. számú táblázat -
Lakónépesség száma az év
végén**

	Fő	Változás
2007	579	
2008	575	99%
2009	564	98%
2010	553	98%
2011	547	99%
2012	549	100%
2013	538	98%
2014	503	93%
2015	528	105%

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	273	255	528	52%	48%
0-2 évesek					
0-14 éves	32	42	74	43%	57%
15-17 éves	9	11	20	45%	55%
18-59 éves	151	144	295	51%	49%
60-64 éves	21	15	36	58%	42%
65 év feletti	60	43	103	58%	42%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001			
2008	120	84	142,9%
2009	134	71	188,7%
2010	150	68	220,6%
2011	134	73	183,6%
2012	90	75	120,0%
2013	92	66	139,4%
2014	96	64	150,0%
2015	103	74	139,2%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	30	41	-11
2009	12	29	-17
2010	9	26	-17
2011	26	45	-19
2012	7	35	-28
2013	19	28	-9

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	3	6	-3
2009	3	9	-6
2010	3	8	-5
2011	4	15	-11
2012	5	7	-2
2013	3	5	-2
2014	5	11	-6
2015	5	18	-13

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az fenti táblázatok a népességszám alakulását mutatják a település vonatkozásában, mind korcsoportok, mind nemek tekintetében.

2015. január 1-én lakosságunk: 528 fő.

Közigazgatási belterületünk 1 122 503 m², külterületünk 26 802 769 m² nagyságú.

Községünkben a szilárd burkolatú utak aránya 98 %.

298 családi házból 42 üresen álló. Ivóvízellátásba bekapcsolt lakások aránya: 95 %. A lakóépületek 90 %-a összkomfortos, komfortos 8 %, komfort nélküli lakások aránya: 2 %.

Középületek száma: 4

- Mátételke Község Önkormányzatának Hivatala- melyben a hivatali munka mellett, a szociális irodákban helyet kap a falugondnok, a házi- segítségnyújtó, és a gyermekjóléti szolgálat dolgozója is
- Óvoda – kistérségi társulás keretében
- a volt Általános Iskola épületében Könyvtár működik, és Idősek klubja került kialakításra pályázatok segítségével
- A volt Presszó épületében Közösségi tér került kialakításra

A volt Művelődési Házban a Pro-Team Nonprofit Kft. több mint egy évtizede megváltozott munkaképességű dolgozók alkalmazásával foglalkozik.

2 kiskereskedelmi bolt, és egy vendéglátóhely működik.

További vállalkozások:

- adótanácsadó
- üveges, és képkerepező
- termény-takarmánybolt
- mezőgazdasági szolgáltatásra szakosodott vállalkozó
- autószerelő

Községünkben kiváló minőségű, átlagosan 27,5 AK-ás földjeinken őstermelők gazdálkodnak, ezzel kiegészítve jövedelmeiket.

Mozgóárusítás keretében az alábbi termékek megvásárlására van a lakosságnak lehetősége:

- tej, tejtermékek
- jégkrém, fagyasztott élelmiszerek
- takarmány, táp
- zöldség, gyümölcs
- szikvizet két vállalkozó is rendszeresen hoz községünkbe.

A községet átszelő Kígyós Csatorna kiszélesítésével tavat alakítottak ki, mely kellemes pihenőhelyet biztosít a hobbi horgászok számára.

Felújított nagyszerű játszótér várja a gyermekeket.

Orvosi rendelő az Önkormányzat épületében található.

A lakosság legnagyobb része 96 %-a római katolikus vallású, 4 % református.

Községünkben Polgárőrség működik. Körzeti megbízott látja el a mindennapos járőri feladatokat.

Mátételkén magas a munkanélküliek aránya. Többnyire vidékre járnak dolgozni, jellemzően mezőgazdasággal foglalkozó munkahelyekre.

Civil szervezetek a településünkön:

- Tataházi Mátételki Mozgáskorlátozottak Egyesülete,
- Horgász Egyesület.
- Mátételki Polgárőr Egyesület
- Paletta Közhasznú Egyesület

Mátételke község Önkormányzatának tulajdonát képezi a mátételki 182. hrsz alatt felvett 2014 m² területen fekvő József Attila u 5. sz. alatti épület. 1976. óta kisebb nagyobb megszakításokkal bérbe adta Önkormányzatunk. Legutóbb mezőgazdasági vállalkozó bérelte az ingatlant. Jelenleg közfoglalkoztatottak alkalmazásával Közfoglalkoztatási bázistelep került kialakításra.

Értékeink, küldetésünk

Településünk legnagyobb értéke sokszínűségében rejlik. A jó minőségű termőföldek környezet, a szociális- és egészségügyi ellátás, a kulturális szolgáltatások, valamint a civil szervezetek léte és munkájának minősége mind alapot adhatnak arra, hogy településünkön mindenkinek esélye legyen a jó minőségű szolgáltatásokra, a megfelelő életkörülményekre.

Mátételke Község Önkormányzata az alábbi küldetést tekinti sajátjának: A múlt történelmi és természeti értékeinek megőrzése fontos feladat. Ezen túlmenően a változások előidézőiként az utókor számára maradandót alkotni és hátrahagyni szintén lényeges küldetés. Megfelelni a helyi lakosok igényeinek, ugyanakkor világunk változást sürgető kihívásainak is. A település életét felelősen irányítani, gazdasági, társadalmi és környezeti adottságait minél teljesebb mértékben kihasználva fejlődését elősegíteni és a különböző forrásokat felkutatva cselekedni. A település gazdasági növekedését felgyorsítani, a lakosság életkörülményeit javítani, úgy, hogy közben megőrizzük a helyi hagyományokat, szokásokat és értékeket, valamint figyelembe vesszük az esélyegyenlőségi szempontokat, amelyek áthatják a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a település életének alakítása során. A település mindenkié, aki közösségünk életét megőrizni, építeni és jobbra tenni akarja.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

A Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) célja a szociális szempontból befogadóbb társadalom megteremtése, a hátrányos helyzetben élő állampolgárok segítése, támogatása, életminőségük javítása.

Mátételke Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. Önkormányzatunk együttműködik az oktatási intézmény fenntartó területi szerveivel (tankerület).

Alapvető célunk, hogy Mátételke község olyan település legyen, ahol a lehető legteljesebben érvényesül az az alapelv, mely szerint minden ember egyenlő.

<p>A HEP helyzetelemző részének célja</p>
--

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP Intézkedési Terve (HEP IT) tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, a HEP Fórumot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) Helyzetelemzése

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A program elkészítésénél figyelembe vettük továbbá azon alábbi helyi rendeleteket, amelyek a település szociálisan hátrányos helyzetű lakossága problémáinak enyhítésére szolgálnak:

- Az egyes szociális ellátások helyi szabályairól szóló 2/2007. (II.15.) rendelet
- A gyermekvédelmi ellátások helyi szabályairól szóló 9/2005. (XI.23.) rendelet

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az önkormányzatokról szóló törvény az önkormányzatok számára kötelező jelleggel írta/írja elő a **gazdasági program** elkészítését és elfogadását. A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőséggel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják. A gazdasági program célja a lakosság életminőségének javításához szükséges önkormányzati háttér biztosítása, melyet az önkormányzat a saját és a külső eszközök felhasználásának optimalizálásával végez. Települési szinten ez egy olyan komplex program, amely a természeti környezet fejlesztésével összhangban tervezi el a különböző beavatkozási területek jövő orientált alakítását az önkormányzat aktív és cselekvő közreműködésével, a lakosság tevőleges támogatásával.

Támaszkodtunk a település környezetvédelmi programjára, településrendezési tervére, valamint településfejlesztési koncepciójára is.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját adó statisztikai adatok legnagyobb részét az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR) adatbázisból gyűjtöttük össze. Jelentős segítséget nyújtottak továbbá a releváns adatok összegyűjtéséhez az önkormányzat, valamint az önkormányzat társszervei és intézményei nyilvántartásai és statisztikái. Ezen kívül támaszkodtunk egyes ágazati beszámolók megállapításaira, a különböző területeken dolgozó szakemberek tapasztalataira. Azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs, vagy nem lehet, elsősorban a 2011.évi népszámlálás adataiból indultunk ki. A fogyatékkal élők számára és helyzetére vonatkozóan releváns adatokat gyűjtéssel, helyi ismeretség alapján sikerült beszereznünk, mivel az önkormányzatunk erre vonatkozóan adattal nem rendelkezik.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység egy viszonylag új, azonban manapság egyre gyakrabban emlegetett fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget értik a szakemberek, amikor valaki(k) tartósan a létminimum szintje alatt él(nek), és szinte esélye/ük sincs arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kilépjen(ek). A mélyszegénység igen összetett jelenség, amelynek oka többek között a társadalmi és gazdasági hátrányokban, az iskolai végzettség és a foglalkoztatottságbeli hiányokban mutatkozik meg, és ez által súlyos megélhetési zavarokhoz vezet. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási és táplálkozási körülményekben, valamint az érintett személyek egészségi állapotában (is) jelentkezik.

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák - (2011-2020.) című dokumentum előszavában foglaltak szerint „Ma Magyarország egyik legsúlyosabb gondja a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén, valamint a hátrányos helyzetű térségekben és települések periferiáján növekvő és újonnan kialakuló rossz lakhatási körülmények” A dokumentum megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.”

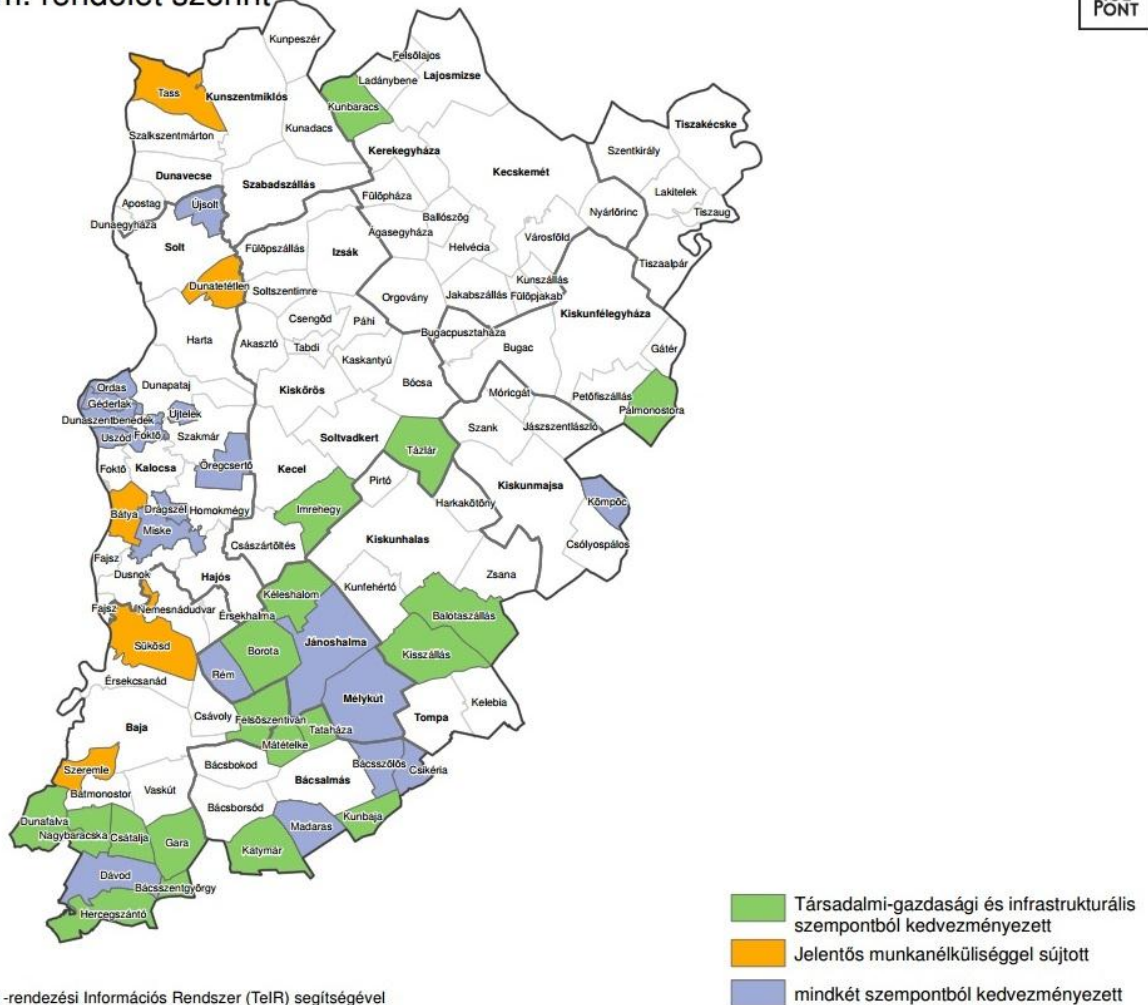
A roma lakosság helyzetének vizsgálatát jelentősen befolyásolja, hogy jelenleg Magyarországon hivatalosan az a lakos tekintendő romának, aki magát romának vallja, tekintettel arra, hogy az adatvédelmi törvény értelmében a nemzetiséghez való tartozásra vonatkozó személyes adat különleges személyes adatnak minősül, amelyet – a törvényben meghatározott eseteket kivéve - az érintett írásos beleegyezése nélkül nem lehet nyilván tartani. A beilleszkedni vágyás illetve a roma etnikummal szembeni előítéletek miatt azonban ma Magyarországon a roma népesség egy része nem szívesen vállalja roma identitását, éppen ezért számukat megmondani nagyon nehéz. Településünkön a 2011. évi népszámlálás során 8 fő vallotta magát romának, így a település roma lakosainak aránya 1,4%. A településen élő kis számú roma lakosság nagy hányada halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül.

3.1. Jövedelmi és vagyoni helyzet

Mátételke a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről szóló 240/2006. (XI.30.) Korm. rendelet értelmében a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott települések közé tartozik. Ezen tény alapjaiban befolyásolja a településen élők jelentős részének jövedelmi és vagyoni helyzetét. A népesség jövedelmi viszonyairól nem áll rendelkezésünkre valós és megbízható kép, bár a személyi jövedelemadó önkormányzatunkat megillető összege némi támpontot jelenthet ezen kérdés vizsgálatakor. A 2012. évben a személyi jövedelemadó 8%-a 1.440 eFt volt, a személyi jövedelemadó mérséklésére 15.566 eFt kiegészítést kapott önkormányzatunk a központi költségvetésből.

A Kormány 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelete a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről módosította és egyben hatályon kívül helyezte a 240/2006. (XI. 30.) Korm. rendeletet, mely társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről szolt.

Bács-Kiskun megye kedvezményezett települései a 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet szerint

Készült az Országos Területfejlesztési és -rendezési Információs Rendszer (TEIR) segítségével

A KSH adatai szerint a 105/2015. (IV.23.) Kormányrendelet alapján Mátételke település társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett területnek minősül, így ezen területek fejlesztését kívánják kiemelten támogatni a jövőben.

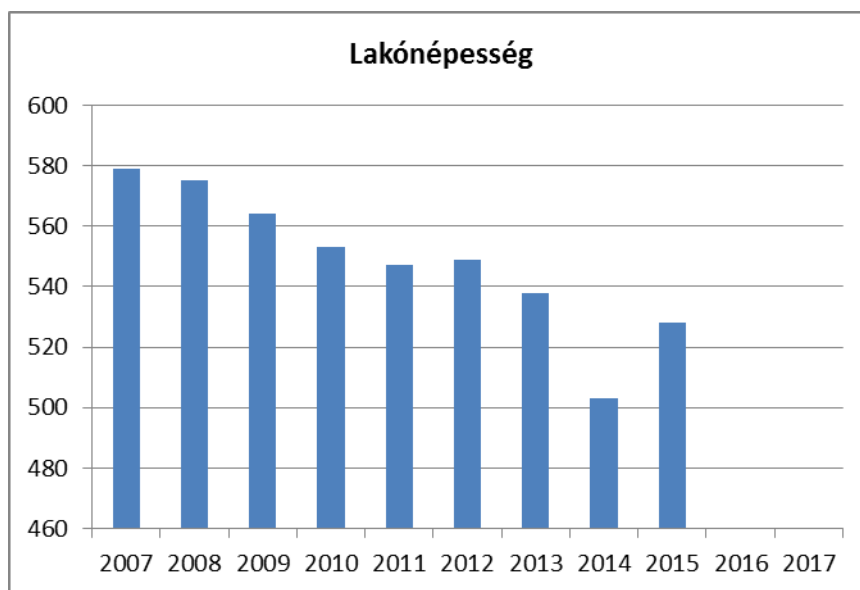
3.2. Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján a településre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket elemezzük az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést bizonyos helyeken összevetjük térségi, megyei és országos adatokkal is.

3.2.1. A foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

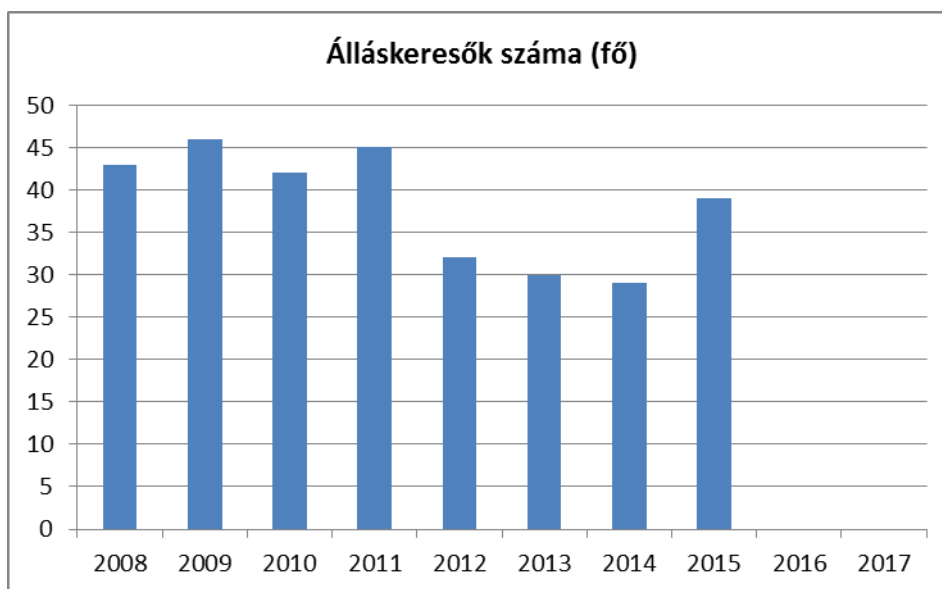
A településen élők helyzetét foglalkoztatottságbeli szempontból alapvetően meghatározza, hogy a bácsalmási térség (ahová Mátételke tartozik) az egyik leghátrányosabb helyzetű térségnek tekintendő Bács-Kiskun megyében.

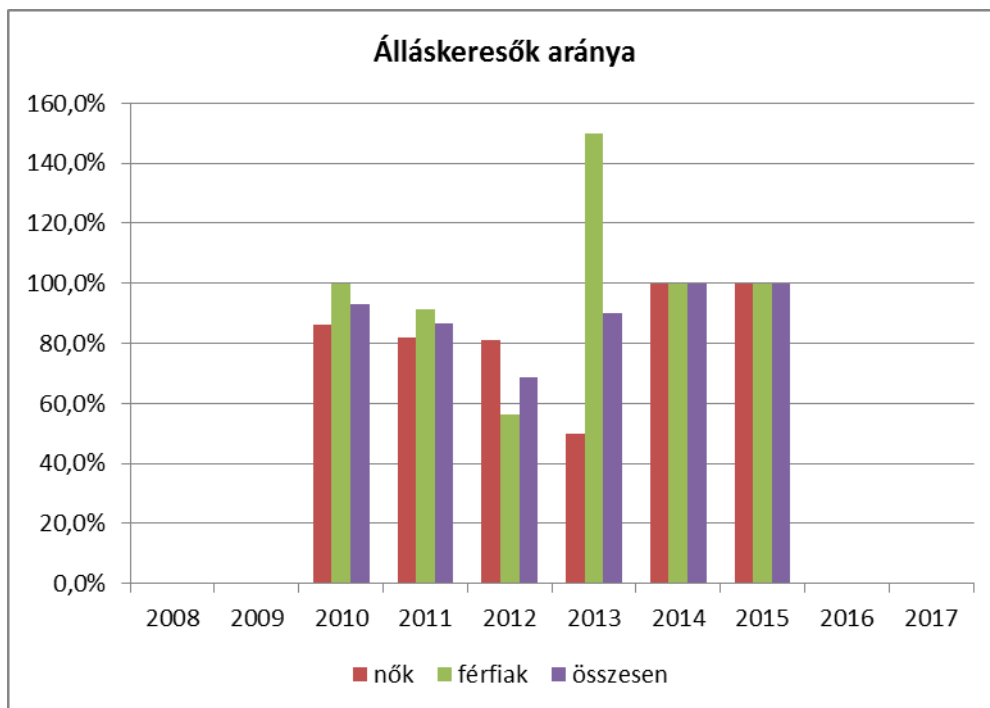
Településünk lakosságának alakulása az alábbiak szerint alakult az elmúlt 9 évben:

A fenti ábrából látszik a település lakosságának csökkenése.

A településen a regisztrált munkanélküliek számának változását, valamint a regisztrált munkanélküliek munkavállalási korú lakónépességhez viszonyított arányát az alábbi diagramok mutatják:

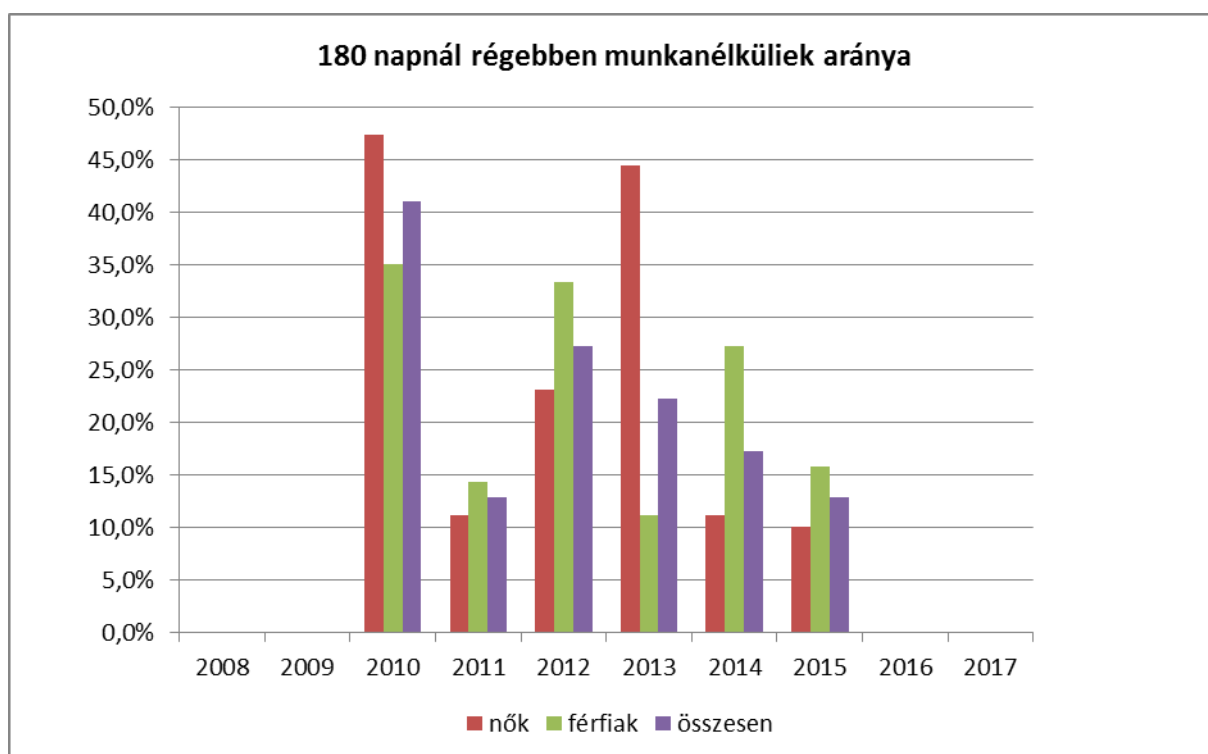

A felső diagramból megállapítható az, hogy a regisztrált álláskeresők között az utolsó éveket leszámítva a férfiak aránya kiugróan magas.

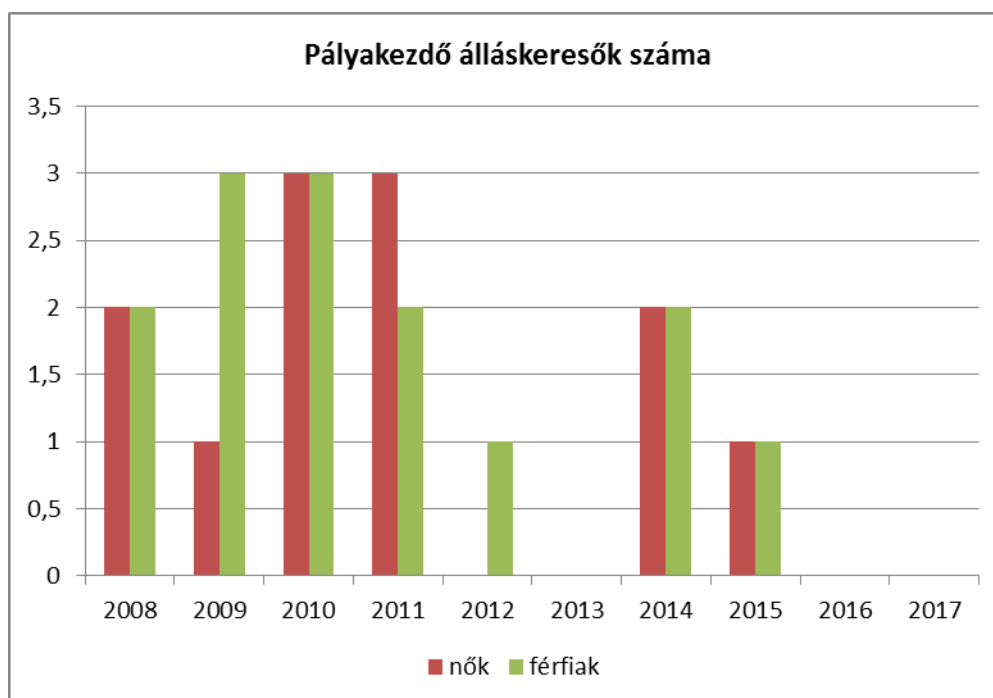
A következő diagram a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek arányát mutatja be, nők és férfiak bontásában.

A tartós munkanélküliek jelentős részénél önértékelési problémák lépnek fel, amelynek következtében sokkal könnyebben izolálódnak, ezáltal sokuknál különböző egészségügyi és pszichés problémák lépnek fel, amely sok esetben magával hozza a családi feszültségeket és konfliktusokat.

Szomorú, hogy folyamatos növekedést mutat a nyilvántartott pályakezdő munkanélküliek száma mind számbelileg, mind a 18-29 éves lakosság arányához viszonyítottn. Ha mindehhez hozzávesszük azt a tény, hogy a munkanélküliség elől menekülve számos – főleg magasabb iskolai végzettséggel rendelkező – fiatal hagyja el a települést, akkor még inkább kedvezőtlen képet kapunk. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését nemcsak a munkalehetőségek száma, hanem a nem megfelelő szakmaválasztás valamint a szakmai tapasztalat hiánya is befolyásolja. A kimutatásban szereplő 1-2-3 fők ugyan nem nagy létszámot mutatnak, de településünk létszámához és korosztályához viszonyítottan jelentősnek mondható.

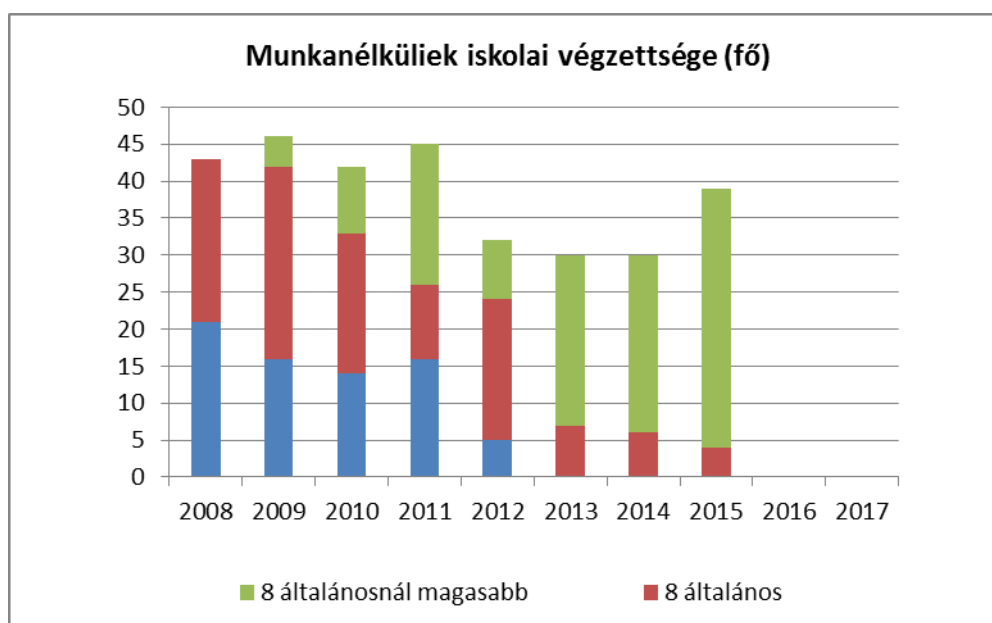
év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	2	2	4	2	100,0%	2	100,0%	4	100,0%
2009	1	3	4	1	100,0%	3	100,0%	4	100,0%
2010	3	3	6	3	100,0%	3	100,0%	6	100,0%
2011	3	2	5	3	100,0%	2	100,0%	5	100,0%
2012	3	2	5	0	0,0%	1	50,0%	1	20,0%
2013	1	0	1	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
2014	2	1	3	2	100,0%	2	200,0%	4	133,3%
2015	1	2	3	1	100,0%	1	50,0%	2	66,7%

3.2.2. Az alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A munkanélküliek helyzetének vizsgálatakor nem hagyhatjuk figyelmen kívül az iskolai végzettség szerinti megoszlását, mivel az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők foglalkoztatási szempontból talán a leghátrányosabb helyzetben vannak.

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	20	23	43		n.a.		n.a.	0	n.a.
2009	23	23	46		n.a.		n.a.	0	n.a.
2010	22	20	42	19	86,4%	20	100,0%	39	92,9%
2011	22	23	45	18	81,8%	21	91,3%	39	86,7%
2012	16	16	32	13	81,3%	9	56,3%	22	68,8%
2013	18	12	30	9	50,0%	18	150,0%	27	90,0%
2014	18	11	29	18	100,0%	11	100,0%	29	100,0%
2015	20	19	39	20	100,0%	19	100,0%	39	100,0%

Mindenekelőtt arra érdemes rámutatnunk, hogy a lakosság előregedésével párhuzamosan csökken a 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettségűek aránya. Ez az arány 2012 évben már 5%. A lakosság iskolai végzettségének növekedése nagyrészt arra vezethető vissza, hogy a belépő fiatal lakosság képzetesebb, mint a kilépő idősebb lakosság, másrészt a mutató emelkedésében valószínűleg gazdasági okok is közrejátszanak, hiszen a munkaerőpiacon nagy valószínűséggel könnyebben talál munkát a képzett munkaerő.

3.2.3. A közfoglalkoztatás

A magas munkanélküliséget igyekszik enyhíteni a közfoglalkoztatás új rendszere, amelyet a 2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény hozott létre. A közfoglalkoztatás szervezését a településen Mátételke Község Önkormányzata látja el.

Összevetve a közfoglalkoztatásban részt vevők számát a település aktív korú népességének nagyságával, látható, hogy a közfoglalkoztatás jelentős, ugyanakkor nem elégséges szerepet tölt be a település helyi munkaerőjének foglalkoztatásában, ez a foglalkoztatási forma csak részben pótolja a hiányzó munkalehetőségeket.

A mélyszegénységben élők és a településen kis létszámban élő romák foglalkoztatásában jelentős szerepet kapnak a közfoglalkoztatási programok. Ezen csoport igen jelentős részének a közfoglalkoztatás jelenti az egyetlen reális esélyt a munkahelyhez jutásra.

Településünk a 2011. évben csatlakozott a Startmunka Mintaprogramhoz. A 2011. év novemberében elindított négy, majd a 2012. évtől öt, illetve az idei évtől négy programra projekteket hosszú távon gondolkodva, az önellátás elve mentén egymásra építve dolgozta ki önkormányzatunk.

A 2015. évi közfoglalkoztatási programok az alábbiak szerint foglalhatóak össze:

1. **Mezőgazdasági projekt 2015:** *Önkormányzatunk célja, környezettudatos módszer alkalmazásával, egészséges élelmiszer alapanyagokat előállítás. A mezőgazdasági programunk létszámalakítását a leghatékonyabb munkavégzés érdekében 1 fő munkacsoport-vezető bevonásával terveztük, a 10 fős segédmunkás munkakörbe besorolt közfoglalkoztatott mellett. Tervezzük különböző zöldségnövények termelését különböző nagyságú területeken, például az alábbiakat: paradicsom, paprika, hagymafélék, gyökérezöldségek, káposztafélék, bab, kabakosok, burgonya, stb. Kis területen, kísérleti jelleggel néhány különleges zöldségnövény termesztése is a tervek között szerepel, mint például különleges paradicsomfélék, saláták, rebarbara, fodros kel. A korábbi évek gyümölcsfa telepítését folytatva további 30 db facsemetével szeretnénk bővíteni a kertet, tudva azt, hogy ez hosszabbtávú gondolkodást kíván. E témakörben további bővítési irány a málna, ribizli, szamóca, stb. telepítése is, mely friss piaci értékesítésre és tartósításra egyaránt lehetőséget ad. Az egynyári és évelő gyógy- és fűszernövények termesztésének fontossága abban rejlik, akár bevezető jelleggel is, hogy a környékbeli lakosok figyelmét fel tudjuk hívni arra, hogy a tudatos gyógynövényfogyasztással a betegségek megelőzhetőek, illetve orvosolhatóak. Kisebb területen virágkötészeti alapanyagokat szeretnénk termelni, elsősorban a helyi gyermek és felnőtt kézműveseket inspiráló egyesület támogatására, valamint értékesítésre. Nagymértékben elősegítené a napi munkálatokat egy kb. 60 m²-es fedett válogató, csomagoló, ideiglenes tároló kialakítása, hiszen e funkciót ellátó terület nem áll rendelkezésünkre. A megvásárolt alapanyag megmunkálását követően, szakmai irányítás mellett, közfoglalkoztatás keretében megvalósítható e cél. A nyers fűrészáru megmunkálását, méretre vágását, összeállítását az önkormányzat által, új programként indított, helyi sajátosságok témakörben beadott munkaprogramban tervezett eszközök segítségével valósítanánk meg. A megtermelt termények sokszínűsége lehetőséget ad arra, hogy a településünkön a rászorult családok megsegítésére szociális célokat is szolgálhasson, továbbá rendezvényeink alapanyagát*

is biztosíthatja. A megtermelt értékek bevétele visszaforgatásra kerül a közfoglalkoztatási programba. Rendelkezésünkre áll közel 5 ha területű részben saját tulajdonú, részben pedig önkormányzati művelésbe vett kert - az elmúlt években kötött megegyezések alapján - közel 20 db (átlagosan 1300 m²/db).

A programba bevont 11 főnek a biztonságos munkavégzéshez biztosítunk munkavédelmi ruházatot, munkavédelmi cipőt, védőkesztyűt, valamint védőitalt a kritikus időszakokban. Több kis értékű, napi munkavégzéshez szükséges tárgyi eszköz kerül beszerzésre. A munkák elvégzéséhez rendelkezésre álló erőgép és munkagépek alkatrészeinek pótlásának költségei is betervezésre került, hiszen a folyamatos használatából adódóan ez elengedhetetlen. A termelési folyamatok nélkülözhetetlen kiadásai: szaporítóanyag, növény védőszer, műtrágya, üzem- és kenőanyag, csomagolóanyag és egyébek. A tároló megvalósításához kizárólag alapanyag került beállításra a programba (fűrészáru, csavar, felületkezelő anyag, stb.), mivel a kivitelezés a közfoglalkoztatottakkal valósul meg. Ez évi, más munkaprogramba betervezett asztalosipari gépek beszerzésével, azok használatával jelentős költséget takarítunk meg.

2. **Helyi sajátosság „Öko-telke”program:** "Öko-telke" bemutató terület és aszalószekrények előkészítése, kialakítása, családi pihenő kialakítása 860 m²-en
A program céljának elérésével rávezethető mind a lakosság, mind az érdeklődők arra, hogy a természeti értékek kiaknázása, a környezettudatos életmódra nevelés lényeges szempont mai világunkban. A létrehozott érték nagymértékben járul hozzá az ökológiai kultúra fejlesztéséhez és az ökológiai szemléletre neveléshez, mely az együttműködő partnerek fő célja. Mivel a további működtetéshez nem indokolt jelentős kiadás, ezáltal a fenntartása, fenntarthatósága nem ró terhet a településre.
Mátételkén még nem túl nagy hagyomány, hogy a családok, barátok együtt töltsék a hétvégét, ünnepnapokat a szabadban, természetes környezetben. A kialakított pihenőhely alkalmas piknikezésre, baráti beszélgetésre, valamint a fiatalok találkozóhelyének. A Mátételkei „fűzfás”-nál gyönyörű színpolt lenne, és hosszútávon biztosít szép, kulturális értéket a lakosságnak.
3. **Belvízelvezetés:** Településünkön folyamatos gondot okoz a keletkezett belvíz elvezetése. Szükségszerű a belvízelvezető árok folyamatos tisztántartása, szükség esetén mélyítése. Indokolt továbbá az árok mentén a folyamatosan fűnyírás Mátételke Község egész belterületén. E munkafolyamat szükség esetén megisméltésre kerül, az összes gondozott szakasz megközelítőleg 2 km a belvízelvezető árok mentén. Az önkormányzati belterületi közutak mentén az útpadkák folyamatos karbantartása, csapadékvíz elvezetése céljából. E feladat kb. 2 km hosszan, több hónapon át feladatot ró a programban résztvevőkre. A karbantartáson túl a folyamatos fűnyírás is esedékes. Az áttereszek karbantartásával, tisztításával biztosítható az összegyűlt, ide vezetett víz továbbhaladása. A Kossuth utca keleti oldalának északi felén a járda megsüllyedt, felemelése szükségessé vált 100 m hosszan. Indokolt továbbá a Vörösmarty utca északi oldalán a járda javítása 250 m hosszan. Korábbi években gyakran jelentett lakossági problémát mindkét járdaszakasznál az, hogy a csapadékvíz elvezetésének hiánya a járda megrongálódásához vezetett, ezáltal balesetveszélyessé vált. Új vízelvezető árok kerül kialakítása a Hunyadi utca egyik oldalán a csapadékvíz, illetve e belvíz elvezetése céljából, megközelítőleg 100 m hosszan. A téli hónapokban a szilárd csapadék és az olvadék elvezetése fontos feladat, mely a vízelvezetők kialakításával megoldható. Emellett kiemelt fontosságú a téli hónapokban a közutak, járdák síkosság mentesítése, kiemelt fontosságú helyszínek az átkelők, buszmegállók,

önkormányzati épület, stb. A rászorult családoknál, időseknél, betegeknek a napi holtakaritási feladatok megoldásában nyújtható segítség.

A programba bevont 5 főnek a biztonságos munkavégzéshez biztosítunk munkavédelmi ruházatot, munkavédelmi cipőt, védőkesztyűt, valamint védőitalt a kritikus időszakokban. Több kis értékű, napi munkavégzéshez szükséges tárgyi eszköz kerül beszerzésre: metszőolló, karos olló, lombseprő, kasza. További kiadások terhelik még a programot, melyek a következők: fűnyíró alkatrészek, az ezek működtetéséhez szükséges kenő- és üzemanyagok és damil. A megsüllyedt, megrongálódott járdák javításához, felújításához szükséges anyagok, pl.: sóder, cement, homok, stb.

A 2016. évi közfoglalkoztatási programok az alábbiak szerint foglalkoztatók össze:

1. Mezőgazdasági projekt 2016: Önkormányzatunk célja, zöldségnövények, vetőmagok, valamint állatszorulat megtermelése, előállítás, állomány létrehozása. A mezőgazdasági programunk létszámalkítását a leghatékonyabb munkavégzés érdekében 2 fő munkacsoport-vezető bevonásával terveztük, a 22 fős segédmunkás, valamint 2 fő szakmunkás munkakörbe besorolt közfoglalkoztatott mellett.

Egyrészt tervezzük különböző zöldségnövények termelését (például paradicsom, paprika, hagymafélék, gyökérszöcskék, káposztafélék, bab, kabakosok, burgonya, stb.) A korábbi évek gyümölcsfa telepítését folytatva további facsemetékkel szeretnénk bővíteni a kertet, tudva azt, hogy ez hosszabb távú gondolkodást kíván. Friss piaci értékesítésre és tartósításra egyaránt lehetőséget ad a megtermelt áru. A termelés eredményességének fokozására tervezzük egyes területeken öntözőrendszer kiépítését, bekerített belterületi ingatlanokon. Másrészt tervezzük egy 20 egyedből álló juhállomány beállítását, szaporulat és gyapjú hasznosítás érdekében. A termelési évek során keletkezett állati szervertrágya megalapozza a következő évek növénytermesztési munkálatait. A 2015.évi munkaprogramban megvásárolt asztalosipari gépek segítségével kialakítható az állatok elhelyezését szolgáló épület. A megtermelt értékek bevétele visszaforgatásra kerül a közfoglalkoztatási programba. Rendelkezésünkre áll közel 5 ha területű részben saját tulajdonú, részben pedig önkormányzati művelésbe vett kert - az elmúlt években kötött megegyezések alapján - közel 20 db (átlagosan 1300 m²/db).

A 2017. évi közfoglalkoztatási programok az alábbiak szerint foglalkoztatók össze:

1. Mezőgazdasági projekt 2017: Az Önkormányzat célja, zöldségnövények, vetőmagok, valamint állatszorulat megtermelése, előállítás, új állomány létrehozása, valamint a meglévő állomány bővítése. A mezőgazdasági programunk létszámalkítását a leghatékonyabb munkavégzés érdekében 1 fő szakmai irányító 2 fő munkacsoport-vezető bevonásával terveztük, a 22 fős segédmunkás, valamint 1 fő szakmunkás munkakörbe besorolt közfoglalkoztatott mellett. A növénytermesztés területén különböző zöldségnövények termelését (pl. paradicsom, paprika, hagymafélék, gyökérszöcskék, káposztafélék, bab, kabakosok, burgonya, stb.), valamint vetőmagtermesztését tervezi Önkormányzatunk. A termelési kapacitást növeli a kiépítésre került öntözőrendszer is, melynek segítségével egyenletes és folyamatos vízellátás biztosítható vízjogi engedéllyel. A zöldségnövények és gyümölcsök eltarthatóságát és hosszabb értékesítési lehetőségére a kialakított hűtőkamra rendelkezésünkre áll, mely szintén a közfoglalkoztatás támogatásának köszönhető. Az állattartás tekintetében elmondható, hogy a már meglévő juhállomány

szaporulataiból, további tenyészállatok kerülnek kiválasztásra, majd a későbbiekben aktiválásra, ezzel a termelés folyamatosan fenntartható. 2017-ében két új állatfaj kerül betervezésre, a vágónyúl és a szabad tartású baromfi. Az állatállományok tartását hagyományos keretek között, nem intenzív tartással tervezi az Önkormányzat. Ezzel a vágóállatok húsmínősége magasabb értéket képvisel. Figyelembe vételre kerül az állatok tartási körülményeinek kialakításakor az állatok ösztönös viselkedésformái (pl.: kapirgálás, csipegetés, kotlás, rangsor, stb.), hiszen ezzel a hagyományos rendszerrel, a jó komfortérzetük biztosításával kiváló minőségű élelmiszer-alapanyag kerülhet az asztalokra. Az növénytermesztés és az állattenyésztés szorosan kölcsönhatásban van egymással. A mezőgazdasági termelésben a melléktermékek nagy százalékban hasznosíthatók. Például a takarmány tök, sütőtök vetőmag előállításánál jelentős mennyiségű, állati takarmányozásra kiváló, lédús húsállomány használható fel. Szintén hasznosítható a vetőmag-, a csemege-, vagy akár a takarmánykukorica szárrésze is, hiszen mind a takarmány kiegészítése, mind pedig az állatok tartási épületének télisítése, szigetelése megoldható a betakarítást követően. A szántóföldi gabonanövények termelése során keletkezett egyik jelentős melléktermék a szalma, mely alomanyagként jól felhasználható minden állatfaj esetén, valamint egyes állatok tekintetében táplálkozási (szalma-evés), figyelem lefoglalási (csipkedés elkerülés, játék, stb.) jelentősége is van. A kölcsönhatás másik oldala az állatok által „termelt” szerves trágya, melynek minősége, kijuttatott mennyisége, gyakorisága kedvezően befolyásolhatja a növénytermesztési ágazat sikerességét. Ezek által nem csak költséghatékonyabban lehet termelni, de a környezettudatos (ökológiai elvek, újrahasznosítási elvek, stb.) gazdálkodást is jól lehet szemléltetni, terjeszteni. Fontos, hogy a kisebb falvakban is (településünkön is) a veszni látszó háztáji állattartás szemléletére ismételten fel kell hívni a figyelmet, mivel a kevés jövedelemből gazdálkodó családok is könnyebben meg tudnának élni a fenti információk és elvek tudatában, és azok gyakorlati alkalmazásával. Az elmúlt évek során az önfenntartást tartotta szem előtt az Önkormányzat, ehhez a lehetőségekhez mérten minden eszközt igyekszik biztosítani. Fontos, hogy az egyes munkafázisok eszközhiányából bekövetkezett esetleges károk ne történhessenek meg. A munkavégzéshez szükséges eszközök rendelkezésre állnak, a munkagéppark állomány minden munkafázist segít. Figyelmet kapott az előző évben a vagyónvédelem, ezért 2016-ban saját forrásból vadkamerák kerültek kihelyezésre. Ezek időnként a nyitottabb területek találhatók, éppen betakarítás előtti szakaszban lévő zöldségkultúrák megfigyelésére voltak alkalmasak. Másrészt a juhok tartási helyén nyújtanak biztonságot, mind állatjólét (társállatok viselkedése, róka kártételek, kutya kártétel, stb.), mind pedig vagyónvédelmi (lopás, rongálás, stb.) szempontból. Ezek bővítése indokolt az új tartási helyek bővítésével. Betervezésre került önerőből az állomány vagyoni biztosítása, az esetleges bekövetkezett káreseményre.

3.2.4. A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői

Mátételke község aktív álláskeresői helyben nem találnak munkát.

A munkát vállaló lakosság kénytelen ingázni Bácsalmás és Baja városok között, bár ennek is kevés esélye van, mert munkalehetőség ezekben a városokban is minimális.

A megyeszékhely Kecskemét, valamint a főváros Budapest hiába kínál(na) sokkal jobb munkavállalási feltételeket, távolságuk miatt – ingázás esetén – egyik sem jelenthet reális célpont a lakosság számára.

A térség munkaerő-piaci helyzetére jellemző, hogy a térség településein sok esetben az önkormányzat tekinthető az egyik legnagyobb munkaadónak. Ez a jelenség településünk esetében is megfigyelhető.

3.2.5. A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Sajnálatos, hogy a magas munkanélküliség következtében az érintetteknek nincs kapacitása arra, hogy speciálisan a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő, illetve az idősek foglalkoztatását elősegítő programokat dolgozzanak ki, és valósítsanak meg, ilyen programokat sem a településen, sem a térségben nem találunk.

3.2.6. A munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése

Bácsalmási Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya nyújtja a legnagyobb segítséget, melyhez területileg Mátételke is tartozik.

3.2.7. Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Önkormányzatunknak a foglalkoztatás területén tapasztalt hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomása. Azonban a hátrányos megkülönböztetést bizonyítani nagyon nehéz, mivel a roma lakosság jelentős része alulképzett, és így sokszor az alacsony képzettség, és nem az etnikai hovatartozás az indok az elutasításnál.

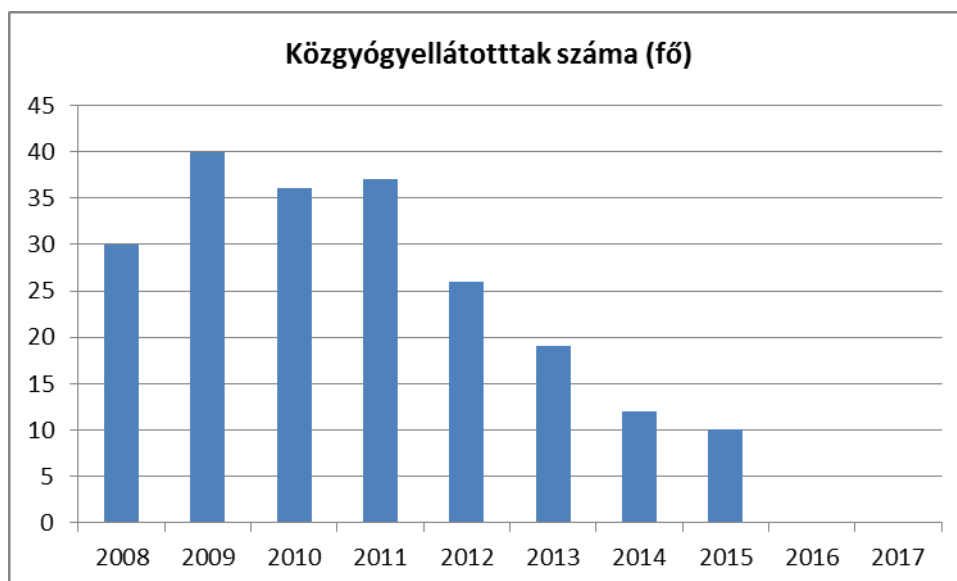
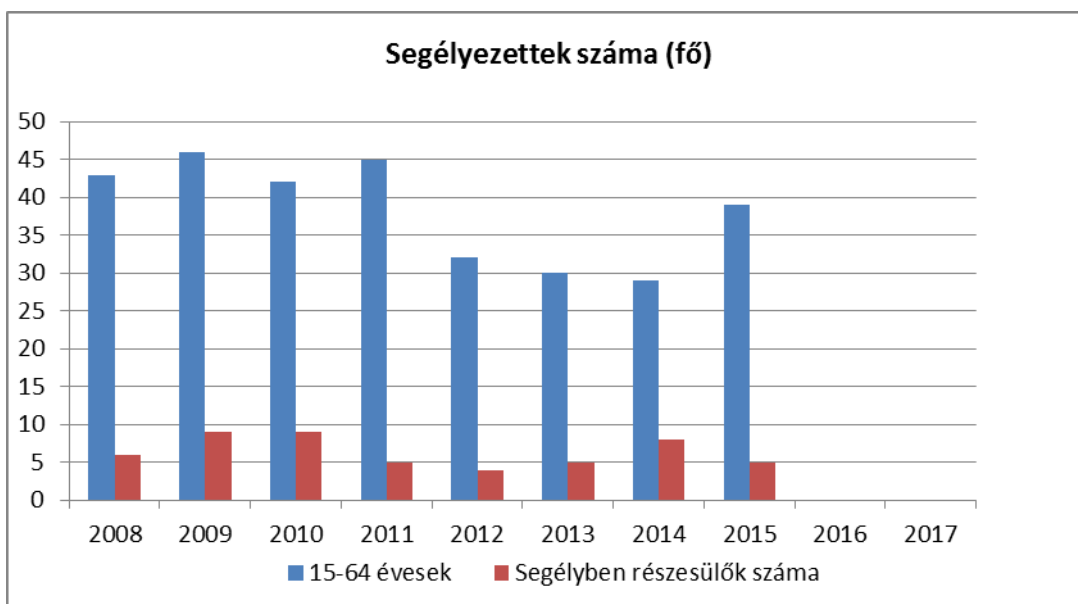
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- **Pénzbeli ellátások:** időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.
- Egyes szociális rászorultságtól függő **pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni** szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
- **Természetbeni** ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

Fenti ellátási formák célja, hogy a különböző problémák miatt veszélyhelyzetbe kerülő személyek, családok vonatkozásában hozzájáruljon a helyzet megoldásához, az azt kiváltó okok felszámolásához. A fent felsorolt támogatási formák közül a lakásfenntartási támogatás, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, a rendszeres szociális segély, valamint a közgyógyellátás érdemel kiemelés, mivel ezek fordulnak elő leggyakrabban településünkön. A lakásfenntartási támogatás célszerűségi okokból a 3.4. fejezetben kerül részletes kifejtésre.

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)	
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában
2008	25	58	-	-
2009	19	41	13	29
2010	12	28	17	41
2011	1	2	19	42
2012	1	3	14	43
2013	1	3	12	30
2014	1	1	6	29
2015	0	0	0	0

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás elemzésénél abból célszerű kiindulni, hogy az Szt. 2009. január 1. napjától egy teljesen új ellátási típust, az aktív korúak ellátását vezette be. Az aktív korúak ellátása - a törvény célja szerint - a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az a személy, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították – a rendszeres szociális segélyre jogosultak kivételével - foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást évente felül kell vizsgálni, és a jogosult személynek felülvizsgálatkor a felülvizsgálat időpontját megelőző egy évben legalább 30 nap munkaviszonyt kell igazolnia. Önkormányzatunk a szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendeletében az aktív korú ellátásra való jogosultság egyéb feltételeként előírja a rendezett lakókörnyezetre vonatkozó követelményt. A tapasztalatok bizonyítják, hogy az ellátást kérők eleget tesznek a követelményeknek, nem fordul elő, hogy ennek hiánya miatt kerülne sor az ellátási forma megvonására. Tekintettel arra, hogy a foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyósításához szükséges 30 napos munkaviszonyt számos érintett a közfoglalkoztatás eredményeképp tudja igazolni, ezért látható, hogy a közfoglalkoztatási rendszer működtetése nélkül még több család kerülne létfenntartást veszélyeztető helyzetbe.

Az aktív korúak ellátásának másik típusa a rendszeres szociális segély, amely ellátási formát az alábbi személyek vehetik igénybe: egészségkárosodott személyek, az a személy aki a rá irányadó nyugdíjkorhatárt öt éven belül betölti, az a személy, aki 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani.

Az álláskeresői segélyben és az álláskeresői járadékban részesülők létszámát vizsgálva megállapítható, hogy az mindkét ellátási forma esetében igen erősen csökkenő tendenciát mutat, amely a két ellátási forma folyósításának egyre szigorúbb feltételire vezethető vissza.

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás. A közgyógyellátásban részesülők száma 2012-ben 26 fő volt.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

3.4.1. A lakhatás jellemzői

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó terület kerül elemzésre. Mátételke településen az elemzett időszakban (2008-2015) 298 db az összes lakásállomány. Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások nincsenek. Településünkön bérlakás, szociális lakásállomány illetve egyéb lakáscéljára használt lakáscélú ingatlan nincs.

A közműszolgáltatásokhoz való hozzáférés mutatószámai fontos tényezők a lakosság életminősége szempontjából. Településünkön a vezetékes vízzel ellátott lakások aránya **98 %**, az árammal ellátott lakások aránya **100 %**, a vezetékes gázzal ellátott lakások aránya **55 %**. Mindenképpen meg kell jegyezni azonban, hogy ezek a mutatószámok nem biztos, hogy hűen tükrözik a valóságot, hiszen attól, hogy van lehetőség a szolgáltatás igénybe vételére, nem biztos, hogy annak lehetőségével élni is tudnak az ott lakók (pl. anyagi okok miatt).

A település területéhez tanyák tartoznak 10 fő lakossal, azonban ezeknek csupán 1/3 részében laknak. A tanyák jelentős részén az áramszolgáltatás hozzáférhető, ugyanakkor vezetékes vízzel nem ellátottak, ám fűtő kutak révén biztosított a vízellátás.

3.4.2. Szociális lakhatás

Önkormányzatunk 2016. évben vásárolt egy lakóingatlant, melynek elsődleges célja a szociálisan rászorult, vagy rendkívüli élethelyzet kialakulása esetén, szociális lakásként funkcionál.

3.4.3. A lakhatást segítő támogatások

A szociálisan rászorulóknak esetében kiterjedt támogatási rendszer működik, amely több elemből tevődik össze. A lakhatást segítő támogatási forma egyik legjelentősebb eleme a normatív lakásfenntartási támogatás, amelyben településünkön az elemzett időszakban (2008-2015) 40-80 fő részesül, mely ellátást 2015. március 1. napjával a települési támogatáson belül a lakhatási támogatás váltott fel. A lakhatási támogatásban részesítettek aránya az előző években folyósított lakásfenntartási támogatáshoz képest nem változott.

3.4.5. Eladósodottság

A tapasztalatok szerint az elmúlt években folyamatosan növekszik a közüzemi szolgáltatók felé hátralékkal rendelkező lakosok száma. Az utóbbi két évben ennek ellensúlyozására egyre többen veszik igénybe az előre fizetős, ún. „kártyás mérőórák” felszerelésének lehetőségét, amelyet az adott szolgáltatónál tud igényelni lakosságunk, ezzel is csökkentve az eladósodottság veszélyét.

3.4.6. Hajléktalanság

Ebből a szempontból igen kedvező helyzetben van a település, hiszen hajléktalan személy nem él a községben.

3.4.7. Lakhatás egyéb jellemzői

A település környezetében elenyésző számban találhatóak tanyák. Külterületi tanyán élő lakosok száma mindösszesen 10 fő. A tanyák teljes közművesítettséggel rendelkeznek.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Nincs a településen.

3.5.1. A szegregátum, mint lakókönyezet jellemzői

Mátételkén nem jellemző.

3.5.2. A szegregátumban élők társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői

A településen nem jellemző.

3.5.3. Szegregációval veszélyeztetett területek

A településen nem jellemző.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

3.6.1. Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Mátételkén a települési önkormányzati feladatok tekintetében az egészségügyi alapellátás biztosított.

Tataháza községgel közös foglalkoztatásban dolgozik egy vállalkozó házi orvos, illetve Tataháza és Mátételke önkormányzata közösen foglalkoztat védőnőt.

Heti 2 alkalommal / szerda délután és csütörtök délelőtt/ Mátételkén rendel a házi orvos, a többi napokon a mátételki betegek a tataházi rendelőben kapnak ellátást. A hétközi és hétvégi orvosi ügyeletet Bácsalmás látja el.

Járó beteg ellátását szintén Bácsalmás látja el.

3.6.2. Prevenációs és szűrőprogramokhoz való hozzáférés

A népegészségügyi, kora gyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított.

3.6.4. A közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Közétkeztetés településünkön nincs. Óvodában az étkeztetés hozott főtt étellel valósul meg. Nyári gyermekétkeztetést valósítunk meg támogatásból.

3.6.5. Sportprogramokhoz való hozzáférés

Helyi sportéletről nem igazán beszélhetünk, az iskolába járó gyerekek az intézményekben veszik ki részüket a sportból. Igen alacsony a település lélekszáma, nagyon nehéz aktív sportéletet kialakítani.

3.6.6. A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások:

1. Szociális alapszolgáltatások:

- házi segítségnyújtás, (Társulás formájában)
- falugondnoki szolgáltatás,
- gyermekjóléti szolgálat (Társulás formájában)
családsegítés

A szociális ellátások és a szolgáltatások szinte teljes mértékben lefedik a helyi szociális szükségleteket.

3.6.7. Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt eljárás nem indult.

3.6.8. Pozitív diszkrimináció a szociális és egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Ráutaltságuk alapján kiemelt figyelmet kapnak a mélyszegénységben élők és a romák, életvitelüket, hátrányaik leküzdését az egészségügyi-, valamint a szociális ellátórendszer is fokozottan segíti.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A település lakossága életminőségének javítását úgy lehet a lehető legteljesebben biztosítani, ha tevékenységeink során a gazdaság, a társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük. Ezért törekednünk kell a közösségi élet minél sokrétűbbé tételére, a közösségi életbe be kell vonni az önkormányzati intézményeket, a munkahelyeket, a lakóközösségeket, az egyházat és a civil szervezeteket.

3.7.1. A közösségi élet színterei, fórumai

A közösségi élet intézményi színterét a községi könyvtár adja. A település programjait – a tárgyévi költségvetés függvényében – a lakossági igények és a civil szervezet kezdeményezéseit figyelembe véve alakítja ki.

Ezen kívül egy nagyobb helyiség is rendelkezésünkre áll, nagyobb rendezvény színhelyeként. A volt Művelődési Ház részét képező felújított Községi tér. Településünkön az alábbi állandó programokkal színesítjük a lakosság életét:

- Tavaszköszöntő, anyák napja (május)
- Gyermeknap (június)
- Hagyományőrző falunap (augusztus)
- Szüreti felvonulás (szeptember)
- Márton napi lampionos felvonulás (november)
- Karácsonyi községi ünnep (december)

A település a Mátételki Hírek néven havonta megjelenő lappal rendelkezik. A kiadvány beszámol a település közösségi életéről, tudósít a kiemelt történésekről, tájékoztatót ad a települést érintő eseményekről, programokról. Minden kiadványban ismertetjük a képviselőtestület által hozott döntéseket. Az újság megjelenítésének költségeit az önkormányzat fedezi, és az újság minden, a településen található lakott házhoz, továbbá a vállalkozások és az intézmények felé is eljut.

Településünkön 4 nyilvántartásba vett civil szervezet tevékenykedik. A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel a község fejlődéséhez nagymértékben hozzájárulnak.

3.7.2. A közösségi együttélés jellemzői

Etnikai bonyodalomról nem beszélhetünk, mivel lakosságunk egy anyanyelvű. Nem jelentős a roma lakosság, akik itt élnek, igyekeznek beilleszkedni a település életébe.

A korok közötti együttélés sem okoz gondot, a fiatalok becsülik az idősebb korosztályt, tiszteletben tartják az időseket.

3.7.3. A helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai

A civil szervezetek munkájukkal is enyhítik a hátrányos helyzetű családok mindennapjait. A szolidaritás és felelősség mind a magánemberekben, mind a településen működő gazdasági szervezetekben jelen van, amely jellemzően felajánlások formájában nyilvánul meg.

Napjainkban egyre inkább középpontba kerül az önkéntes munka, mint a szolidaritás és a megkülönböztetés-mentesség kifejeződésének egyik legfontosabb formája. Az önkéntesség jelentősége kettős: egyrészt hozzájárul a társadalom kohéziójához, másrészt magukat az önkénteseket is segíti készségeik fejlesztésében és személyes fejlődésükben. Az Önkéntes programok egyrészt lehetőséget nyújtanak arra, hogy az önkéntesek tudást, tapasztalatot szerezzenek a programban vállalt tevékenységi területeken - oktatás és a szociális ellátás témakörében-, másrészt hozzájárulnak a hazai önkéntesség kultúrájának elterjesztéséhez is.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Mátételkén Roma Nemzetiségi önkormányzat nem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

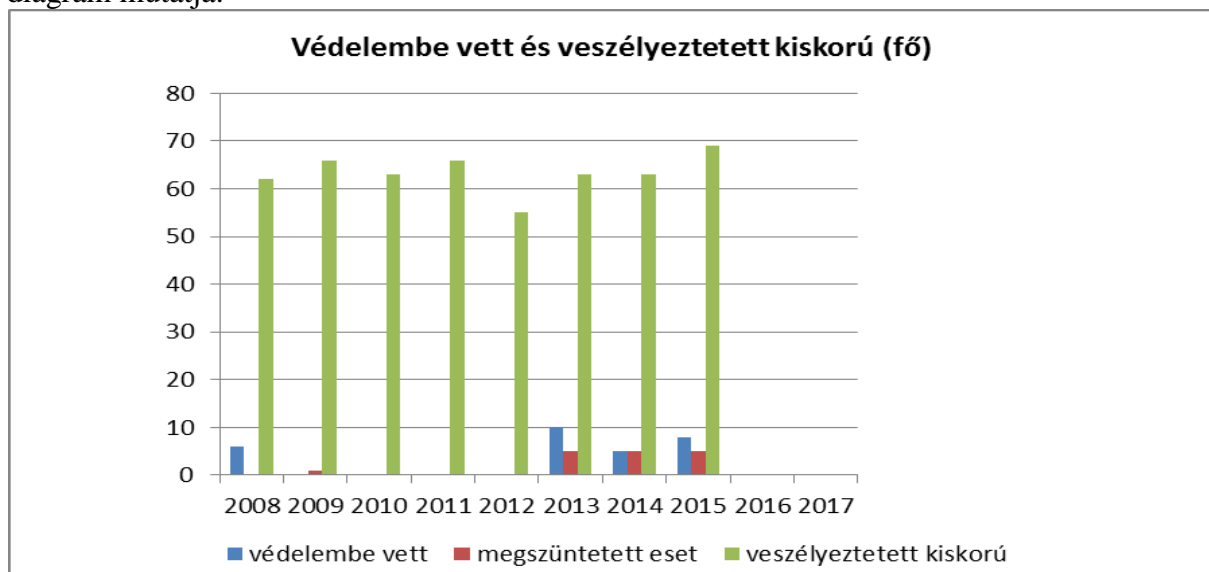
<i>A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</i>	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
magas a tartós munkanélküliek aránya	<ul style="list-style-type: none"> - a tendencia visszaszorítása a munkahelyteremtés elősegítésén keresztül - képzések, továbbképzés szervezése részmunkaidős foglalkoztatás és távmunka szorgalmazása a foglalkoztatóknál és a célcsoportban - családi önellátó gazdálkodások kialakításának segítése
a hátrányos helyzet sok esetben több generáción keresztül öröklődik	- felzárkóztatási és fejlesztési programok felkutatása és működtetése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

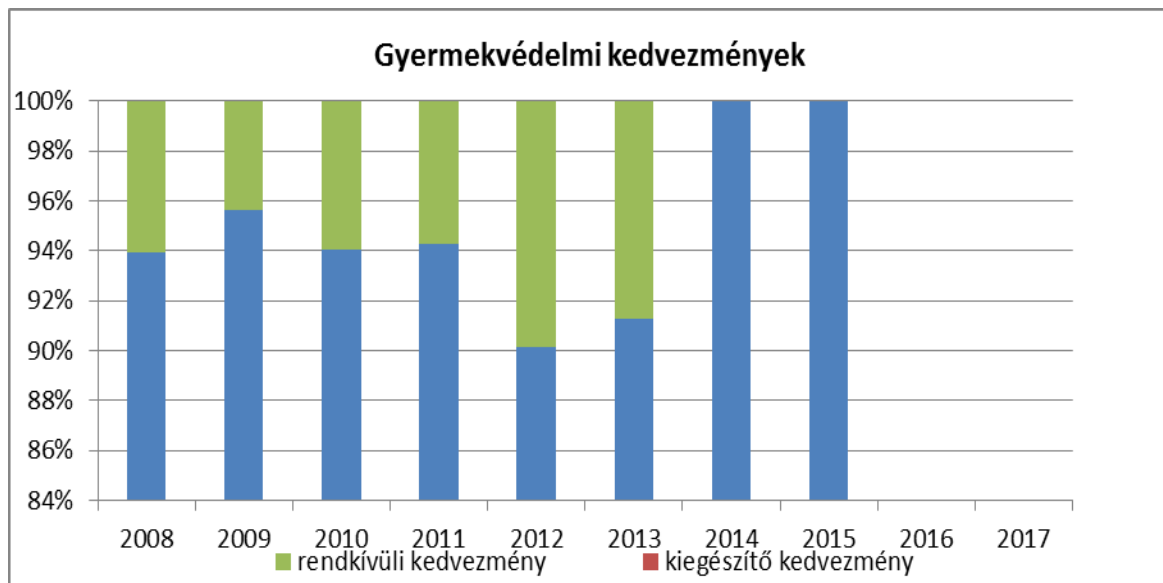
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

4.1.1. A veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek

Mátételkén a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma az elemzett időszakban 62 főről 55 főre csökkent. A településünkön élő veszélyeztetett gyerekek számának változását az alábbi diagram mutatja:

4.1.2. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Ha az adatokat összevetjük a településen élő gyermekek létszámával, megállapíthatjuk, hogy a gyermekek túlnyomó többsége olyan családban él, ahol az egy főre eső havi jövedelem nem haladta meg a nyugdíj minimum 130%-át, egyedülálló szülő, tartós beteg vagy súlyos fogyatékos gyermek, valamint nagykorúvá vált gyermek esetén pedig a nyugdíj minimum 140%-át, és a család vagyonnal sem rendelkezik.

4.1.3. A gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

4.1.4. A kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A gyermekek egészséges fejlődésének egyik alapvető feltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz, a mélyszegénységben élő gyermekek nagy többsége szemmel láthatóan alultáplált. Minderre tekintettel igen nagy jelentőséggel bír az önkormányzat által szervezett intézményben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen vehetik igénybe az étkeztetést.

4.1.5. Gyermekek és a bűnözés

A mai társadalomban óriási veszélyt jelent, hogy a bűncselekmények és szabálysértések egy részét tizenhét év alatti személyek követik el, ez azonban a mi kis településünkre nem jellemző, köszönhető a gyermekjóléti szolgálatnak, a rendőri felügyeletnek, valamint a szülői háttérnek egyaránt.

4.1.6. A gyermekszegénység

4.1.7. Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nem jellemző a településre.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

4.3.1. A védőnői illetve a gyermekorvosi ellátás jellemzői

Mátételkén havi 1 alkalommal gyermekorvos, 1 fő védőnő (Tataháza önkormányzatával közösen foglalkoztatott) látja el a gyermekek egészségügyi ellátásával kapcsolatos feladatokat. Betöltetlen házi gyermekorvosi, illetve védőnői státusz nincs. Házi orvos is ellátja a gyermekek felügyeletét, óvodában ellenőrzi időszakonként a gyermekeket.

4.3.2. A 0-7 éves korúak speciális ellátási igényeire vonatkozó adatok

A 0-7 éves gyermekek speciális ellátási igényeit a település csak részben tudja biztosítani. Egyre több az óvodákban is azon gyermekek száma, aki szenzomotoros, mozgáskoordinációs problémákkal rendelkeznek. Ezeket a gyermekeket gyógytornára irányítják, mivel speciális terápiát végző szakember kevés van. Az óvónők rendszeresen tapasztalják a fejlődési elmaradást legyen ez a beszéd, a mozgás vagy a kognitív képességprofil területén. Ebben az esetben kb. 5 éves kor körül irányítják a gyermeket a nevelési tanácsadóba Bajára, ahol túlterheltség miatt terápiát nem vállalnak, de a szűrővizsgálatokat követően elrendelik a fejlesztést. Az óvodában megbízási szerződéssel foglalkoztatnak gyógypedagógust és logopédust, mivel jelentős a beszédhibás gyermek, akik a logopédus segítségével túljutnak a kezdeti nehézségeken.

4.3.3. A gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelem

A gyermekjóléti szolgálat működését elsősorban a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény határozza meg. E jogszabályban foglaltak szerint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődéséhez, a jólétét biztosító családban történő nevelkedéséhez.

A gyermekeknek joguk van ahhoz, hogy ehhez segítséget kapjanak. Ezt követően személyes segítség a gyermekek védelmének rendszerén keresztül, a gyermekjóléti szolgáltatások keretén belül biztosítható számára. A fenti törvény továbbá kimondja, hogy a gyermekjóléti szolgálat feladata: a családban nevelkedő gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése, védelembe vétellel kapcsolatos feladatok, javaslatétel gyermekvédelmi gondoskodás alkalmazására, családjából kiemelt gyermek saját családjába történő visszaillesztése, helyettes szülői hálózat működtetése. Gyermekvédelmi feladatokat közös ellátásban, társulási formában működtetjük, Tataháza, Csikéria, Bácsszőlős és Mátételke települések részvételével. A feladatot pszichológus végzettségű személy látja el.

A gyermekvédelmi rendszer négy alappillére:

I. pillér: Pénzbeli és természetbeli ellátások:

Ide tartozik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, óvodáztatási támogatás; rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, gyermektartásdíj megelőlegezése; otthonteremtési támogatás átmeneti vagy tartós nevelt gyermeknél.

II. pillér: Személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

a.) **gyermekjóléti szolgáltatás:** A szolgáltatáshoz való hozzáférést az Önkormányzat biztosítja az érintettek számára.

A szolgáltatás célja:

- meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtani a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodni a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről
- célok elérése érdekében a törvény meghatározza a gyermekek alapvető jogait, a jogok érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmének rendszerét, alapvető szabályait
- a törvény alkalmazása során a gyermek mindenek felett álló érdekét figyelembe véve, jogát biztosítva kell eljárni
- családdal együttműködve, annak szükségleteihez igazodva biztosítani kell a gyermek családban történő nevelkedését

A szolgáltatást igénybe vevők köre:

A szolgáltatásnak a településeken élő valamennyi gyermek számára elérhetőnek kell lennie. A szolgáltatás igénybe vétele önkéntességen alapul, igénybe veheti szülő, vagy maga a gyermek. A család életébe történő hatósági beavatkozás kizárólag csak akkor valósítható meg, ha a gyermek védelme az önkéntesség során nem valósul meg. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, gyermekvédelmi szakellátások, valamint törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

b.) **gyermekek napközbeni ellátása:**

Az egyedüli napközbeni ellátást az óvodások számára tudja biztosítani a településen. Bölcsőde, családi napközi, családi gyermekfelügyelet és házi gyermekfelügyelet nincs Mátételkén. Helyben iskola nincs, a vidékre járó gyerekek nem igen tudják igénybe venni a napközi ellátást, mivel buszjárásthoz kötöttek. Az étkezést igénybe veszik, a napközit nem.

c.) **gyermekek átmeneti gondozása:**

III. pillér: Személyes gondoskodás keretébe tartozó szakellátások:

A gyermekjóléti szolgálat kapcsolatot tart a kecskeméti Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálattal, illetve a bajai és bácsalmási nevelőszülői tanácsadókkal is az ellátott gyermekek és szüleik kapcsolattartásának elősegítése és esetleges hazagondozása céljából.

IV. pillér: Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

Ide tartozik a védelembe vétel, a családba fogadás, az ideiglenes hatályú elhelyezés, az átmeneti nevelésbe vétel, a tartós nevelésbe vétel, a nevelési felügyelet elrendelése, az utógondozás elrendelése. A védelembe vételt a 4.1. fejezetben már részletesen ismertettük. Ideiglenes hatályú elhelyezésre 2012. évben 9 gyermek esetben került sor, akik a szakellátás keretében kerültek elhelyezésre. 1 gyermek esetében a gyámhivatal az ideiglenes hatályú elhelyezést megszüntette, és családba fogadáshoz járult hozzá. 2 gyermek esetében kérelmeztek a családba fogadást, amelyet a gyámhivatal is indokoltnak tartott. A gyermekjóléti szolgálat munkatársai 7 családdal tartják a kapcsolatot, ahol a gyermekek szakellátás keretében nevelkednek.

A gyermekjóléti szolgálat célja, hogy a gyámhivatali intézkedéseket igénylő esetek a jelzőrendszer együttműködésének szorosabb fonásával csökkenjenek.

4.3.4. A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás a településen nincs.

4.3.5. Egészségfejlesztési, sport és szabadidős programokhoz való hozzáférés

Minden gyermek joga e szolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetősége. Kis település lévén nem igazán jelentős a sport és szabadidős tevékenység gyakorlása. Óvodán belül az óvodás korú gyermekek egészségre nevelése valósul meg, szabadidős programokat szervezünk a gyerekek részére. Nyaranta a településen egy hetes alkotó tábor valósul meg, a Paletta Közhasznú Egyesület szervezésében.

4.3.6. Gyermekétkeztetés, ingyenes tankönyv

Mátételke községben a nyári gyermekétkeztetésnek hagyománya van. Az igénylők száma eléri, sőt olykor meghaladja a 40 főt. Az igénylések elbírálásánál figyelembe vesszük a rászorultság mértékét, valamint próbáljuk feltérképezni azokat a családokat, ahol a gyerekek étkeztetése gondot jelent a szülők számára, főleg a hónap végén. Az igénylők száma évről évre növekszik. A törvény által meghatározott ingyenes tankönyvtámogatásban a 2012/2013. tanévben a tanulók közel háromnegyede részesült.

4.3.7. Pozitív diszkrimináció az ellátórendszerek keretein belül

A hátrányos helyzetű gyerekek részére a Vöröskereszt jóvoltából minden évben táborozási lehetőség valósul meg, oly módon, hogy az önkormányzat támogatásban részesíti a Vöröskeresztet, melyből a helyi gyermek táboroztatását valósítják meg.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A téma elemzésénél elsősorban abból kell kiindulni, hogy mely gyermekek minősülnek kiemelt figyelmet igénylő tanulóknak. Az Nkntv. 4. §-ának 13. pontja értelmében – jelenleg - kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló (SNI), beilleszkedési, a tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló (BTMN), valamint a kiemelten tehetséges gyermek, tanuló.

4.4.1. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek ellátása mind az óvoda, mind az iskola esetében integráltan történik.

Az óvodában a kiemelt figyelmet igénylő tanulók nevelése a gyermek életkorától és állapotától függően a többi gyerekkel integráltan azonos óvodai csoportban, logopédus óraadó biztosításával a szakértői véleményben meghatározott óraszámokban, a megjelölt fejlesztési feladatok elvégzésével történik.

4.4.2. A közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások

Az óvodában megbízási szerződés alapján foglalkoztatnak logopédust, akinek óraszámja a nevelési évben fejlesztésre javasolt gyermekek számától függ. Ezen kívül a mozgásszervi elváltozásban, vagy mozgásszervi kisebb betegségben szenvedő gyermekeket Bácsalmásra viszik a szülők, ahol az esetleges kezdeti mozgásszervi problémákat megfelelő testedzéssel, tornával javítani tudják. Vagy van, aki úszás terápiával gyógyítható, melyet a Bácsalmási uszodában tud igénybe venni.

4.4.3. Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs mutatók

Településünkön egy óvoda működik. A vegyes kialakítására mindig nagy figyelmet kell fordítani.

2015-2016. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma						n.a.
Más településről bejáró gyermekek létszáma						n.a.
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)						n.a.
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma						n.a.
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma						n.a.

tagóvoda						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	7	5	4	3	0	19
Más településről bejáró gyermekek létszáma	0	1	0	0	0	1
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	5	2	1	2	0	10
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	5	4	3	3	0	15
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	0	0	0	0	0	0

Az óvodai összlétszám 2015-ben 19 fő. Ebből hátrányos helyzetű (HH) gyermek 15 fő (78%), halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyermek 0 fő (0%).

Településünkön Általános Iskola nem működik.

Általános iskoláskorú gyermekek:

A településen élő általános iskoláskorú gyermekek összlétszáma	31
Más településről bejáró általános iskolások létszáma	0
Más településre eljáró általános iskolások létszáma	31
Általános iskolás korúak közül a hh gyerekek létszáma	24
Általános iskolás korúak közül a hhh gyerekek létszáma	0

2015. évi adatok alapján településen élő iskoláskorú gyermekek száma 31 fő, ebből hátrányos helyzetű (HH) gyermek 24 fő (86%), halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (HHH) 0 fő (0%)

4.4.4. A tanulók iskolai eredményessége, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Az általános iskolában a tanulók eredményességének egyik mutatószáma a versenyeken való részvételek, illetve annak eredményei. A gyermekek eredményeiről minden esetben értesülünk, a tataházi, illetve a bácsalmási iskolába járó gyerekek eredményeit tájékoztatásul

az önkormányzat részére megküldik. A mátételki gyerekek megállják a helyüket a vidéki iskolákban.

4.4.5. Pozitív diszkrimináció a köznevelési intézményekben

Az Óvodában minden esetben tájékoztatják a gyermekek szülőit az ingyenes étkezési lehetőségekről, valamint az óvodáztatási támogatásról.

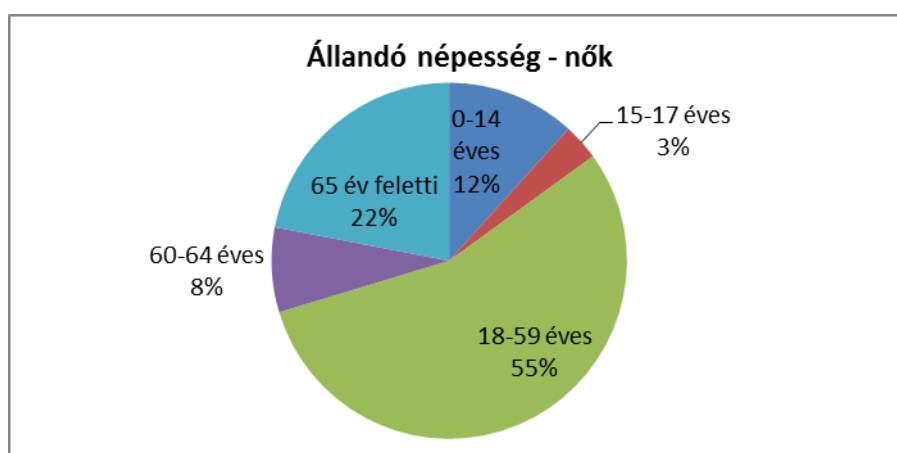
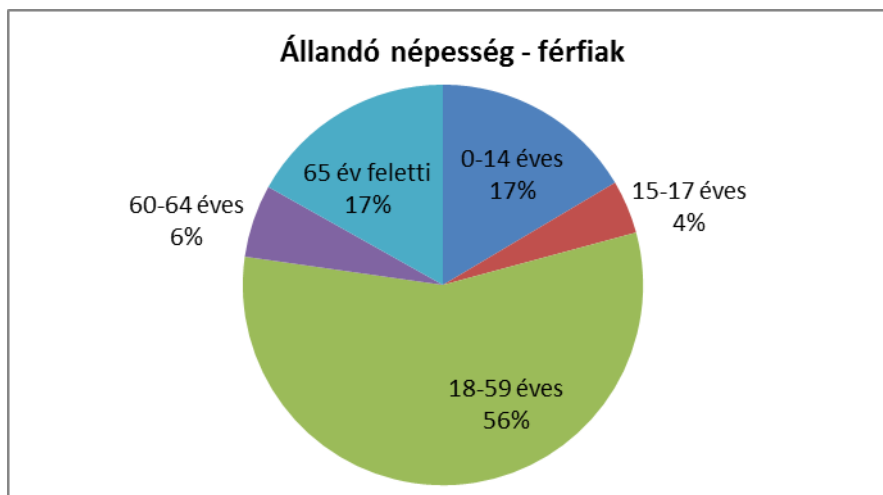
Az okok a tanulók esélyegyenlőtlenségét növelik. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős az osztályfőnökökkel együtt a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók részére igyekszik megtalálni – a szűkös lehetőségek ellenére is - a felzárkóztatás, segítség módját, mellyel enyhül a tanuló szociális hátránya.

4.4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

<i>A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</i>	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
<i>A HH-s és a HHH-s tanulók számához és arányához viszonyítva kevesen vesznek részt az ösztöndíj- vagy tehetséggondozó programokban.</i>	<i>Az esélyteremtő programokban résztvevő gyermekek számának növelése.</i>
<i>A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma növekvő tendenciát mutat.</i>	<i>Gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése kulturált szabadidős programok szervezésén keresztül. Családgondozó szolgálat megerősítése.</i>

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A település népességének nemek szerinti összetételére évek óta a nők többségi jelenléte figyelhető meg. A 2015. évi adatok szerint az állandó népességben a nők aránya 52%-ban, a férfiak 48%-ban vannak jelen. A népesség nemek szerinti megoszlását az életkor függvényében vizsgálva helyi szinten is kimutatható, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. Jelentős a településen az egyedül álló, idősebb női korosztály létszáma.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

5.1.1. Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Településünkön a nyilvántartott női álláskeresők száma évek óta meghaladja a nyilvántartott férfi álláskeresők számát, bár az utóbbi években a két nem közötti eltérés csökken.

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	20	23	43		0,0%		0,0%	0	0,0%
2009	23	23	46		0,0%		0,0%	0	0,0%
2010	22	20	42	19	86,4%	20	100,0%	39	92,9%
2011	22	23	45	18	81,8%	21	91,3%	39	86,7%
2012	16	16	32	13	81,3%	9	56,3%	22	68,8%
2013	18	12	30	9	50,0%	18	150,0%	27	90,0%
2014	18	11	29	18	100,0%	11	100,0%	29	100,0%
2015	20	19	39	20	100,0%	19	100,0%	39	100,0%

5.1.2. A nők részvétele a foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Önkormányzatunk a 3.2.3. fejezetben már ismertetett Start munkaprogramokban tudja leginkább segíteni a nők elhelyezkedését. A Start munkaprogramokban részt vevők 48%-a nő. Jelenleg folyik a településen egy TÁMOP program, melyben több képzési lehetőség is szerepel, melyet elsősorban a nők használnak ki. Most fejeződött be egy OKJ-s képzés, mely kerti munkásokat képezett. A későbbiek során indulni fog térszakértő, valamint házi gondozói képzés, melyen szintén a női munkaerő fogja képviseltetni magát.

5.1.3. Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei

A női munkavállalók körében szintén magas az alapfokú végzettséggel rendelkezők száma. Ugyancsak jelentős azon női álláskeresők száma, akik rendelkeznek ugyan szakiskolai végzettséggel, azonban azok jellege olyan, amely miatt a végzettségen nem tudják megfelelően hasznosítani a munkaerőpiacon (vagy mert a képzettségre nincs kereslet a településen, vagy éppen a fordítottja, túlkínálat van belőle).

év	munkanélküli nők száma	8 általánosnál alacsonyabb végzettségű	8 általános	szakiskola /szakmunkás-képző	gimnázium	érettségi	főiskola	egyetem
2008	25	0	21	4	0	0	0	0
2009	30	0	26	4	0	0	0	0
2010	19	0	4	12	0	2	1	0
2011	18	0	3	13	0	2	0	0
2012	13	0	2	10	0	1	0	0
2013	18	0	3	14	0	0	1	0
2014	18	0	1	15	0	2	0	0
2015	20	0	1	17	0	2	0	0

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges, hogy a településen nincs bölcsőde. A bölcsőde hiányát enyhíti, hogy az óvoda a 2,5 éves gyermekeket is tudja fogadni a településen.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Településünkön folyamatosan csökken a várandós anyák és a gyermekek száma, ami egyrészt annak köszönhető, hogy jelentős azon családok száma, amelyek meggondolják, hogy második, harmadik gyermeket merjenek-e vállalni, másrészt a fiatalok a munkalehetőség hiánya miatt még a családalapítás előtt, vagy kisgyermekes családként a munkalehetőség reményében elköltöznek. A védőnő maximálisan ellátja feladatát, és már a fiatal párokkal

elbeszélget, a családalapításról, gyermekek vállalásáról. Foglalkozik a várandós anyukákkal, segíti őket felkészíteni az anyaságra.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	15	15
2009	1	14	14
2010	1	15	15
2011	1	17	17
2012	1	17	17
2013	1	17	17
2014	1	18	18
2015	1	20	20

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A tapasztalatok szerint a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen, az erőszak jelentős része a családban marad, ilyen eset azonban településünkön nem történt.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás a településen nincs. Évekre visszamenőleg ilyen jellegű probléma sem merült fel a településen.

Amennyiben mégis előfordul ilyen eset segítség lehet az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat (OKIT) is, amely a hozzátartozók közötti erőszak (párkapcsolati erőszak, a gyermekbántalmazás, illetve a háztartáson belül a rokonok, családtagok által elkövetett erőszak), prostitúció- és emberkereskedelem áldozatainak segítségével foglalkozik. Telefonszolgálatuk az ország egész területéről, éjjel-nappal, ingyenesen, vezetékes vagy mobil hálózatról is hívható a 80/20-55-20-as telefonszámon. A szolgálat munkájáról tájékozódhatnak a www.bantalmazas.hu címen is.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Településünkön a nők helyi közéletben betöltött szerepe igen erősnek mondható. Az 5 fős képviselő-testületben 4 fő női képviselő található, településünkön a polgármester és az alpolgármester is nő. Az önkormányzat jegyzője illetve aljegyzője ugyancsak nő. Az önkormányzat munkatársai nagyrészt a női nem köréből kerültek ki. Ezen túlmenően az önkormányzat által fenntartott óvoda dolgozói, a könyvtár vezetője és a falugondnok szintén nők.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Az a régi beidegződés, miszerint a nőnek a konyhában a helye, napjainkban egyre kevésbé megvalósítható, ma már a legtöbb nő dolgozik. A család és a karrier összeegyeztetése nem könnyű. A nők nehezebb helyzetben vannak, mint a férfiak, mert a munka mellett ott van a család és a háztartás is. Ahhoz, hogy mindkét helyen megállják a helyüket jó szervezőképességre, hatalmas kitartásra és elszántságra van szükségük.

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint az 50 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez ösztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

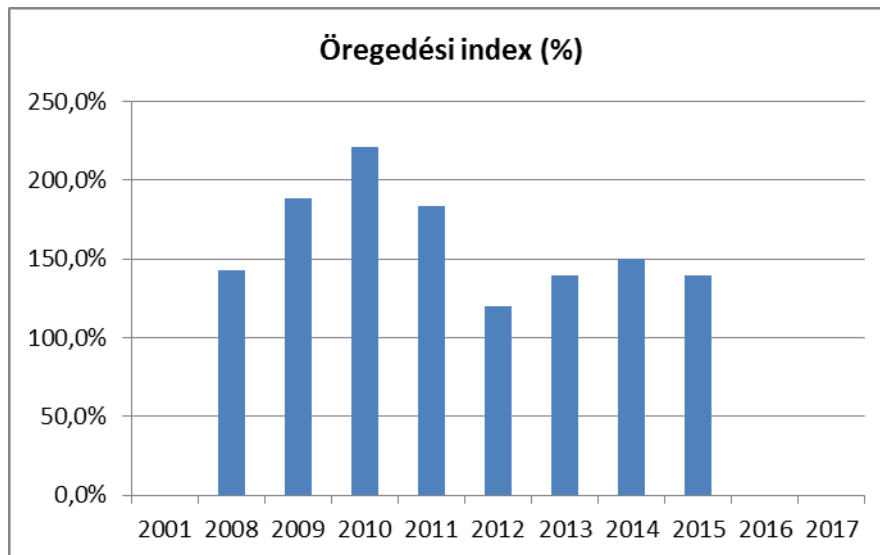
<i>A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</i>	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
<i>A munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.</i>	<i>Képzési programok indítása, a távmunka és a részmunka szerepe erősítésének elősegítése.</i>
<i>A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.</i>	<i>Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.</i>

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

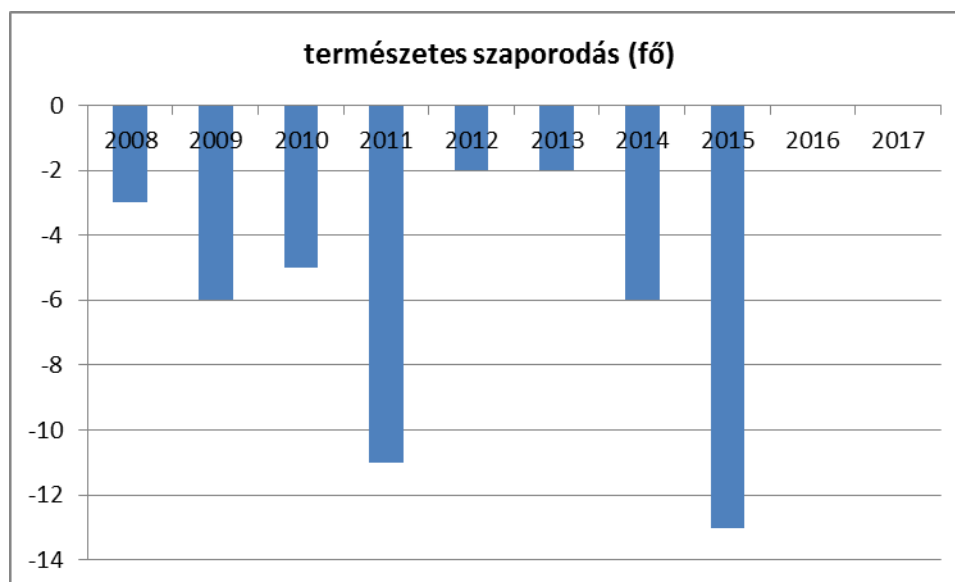
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A település lakosságának életkor szerinti megoszlásában az idősek növekvő aránya tűnik ki.

Településünkön a természetes fogyás-szaporodás tükrében természetes fogyást figyelhettünk meg, amely veszélyezteti a település társadalmi korosztályi egyensúlyát.

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	3	6	-3
2009	3	9	-6
2010	3	8	-5
2011	4	15	-11
2012	5	7	-2
2013	3	5	-2
2014	5	11	-6
2015	5	18	-13

Az időskorú népesség nemek közötti megoszlása igen érdekes jelenséget mutat. Ez a jelenség az egész országban megfigyelhető, és a nők hosszabb élettartamára vezethető vissza.

Az időskorúak helyzetét jelentősen befolyásolja a családi állapotuk, amely alapján megfigyelhető, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya. A településen az egyedül élő idősek aránya igen magas. Az idős emberek

nagy része magányosnak érzi magát, hiszen sokszor egyedül marad, unatkozik, e kettő által izolálódik, amely a szellemi és fizikai aktivitás hanyatlásához vezet, így önellátási képessége beszűkül, elesettség érzete folyamatosan erősödik. Ezen problémák láncolata sok embernél pszichés megbetegedéseket okoz.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	96	136	232
2009	94	134	228
2010	98	132	230
2011	95	134	229
2012	94	136	230
2013	80	114	194

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	120	0	0%
2009	134	0	0%
2010	150	0	0%
2011	134	0	0%
2012	99	0	0%
2013	92	0	0%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

6.2.1. Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Településünkön a 61 év feletti regisztrált munkanélküliek aránya elenyésző.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	43	46	42	45	32	30	29	39
20 éves és fiatalabb	fő	1	1	1	1	1	1	2	2
	%	2,3%	2,2%	2,4%	2,2%	3,1%	3,3%	6,9%	5,1%
21-25 év	fő	4	7	6	9	5	3	2	3
	%	9,3%	15,2%	14,3%	20,0%	15,6%	10,0%	6,9%	7,7%
26-30 év	fő	5	5	3	5	5	7	3	7
	%	11,6%	10,9%	7,1%	11,1%	15,6%	23,3%	10,3%	17,9%
31-35 év	fő	5	4	4	2	3	5	2	6
	%	11,6%	8,7%	9,5%	4,4%	9,4%	16,7%	6,9%	15,4%
36-40 év	fő	6	4	6	3	4	4	6	5
	%	14,0%	8,7%	14,3%	6,7%	12,5%	13,3%	20,7%	12,8%
41-45 év	fő	6	7	8	7	4	2	5	4
	%	14,0%	15,2%	19,0%	15,6%	12,5%	6,7%	17,2%	10,3%
46-50 év	fő	6	7	5	7	4	1	2	6
	%	14,0%	15,2%	11,9%	15,6%	12,5%	3,3%	6,9%	15,4%
51-55 év	fő	6	7	5	7	3	5	5	4
	%	14,0%	15,2%	11,9%	15,6%	9,4%	16,7%	17,2%	10,3%
56-60 év	fő	4	3	3	4	3	2	2	2
	%	9,3%	6,5%	7,1%	8,9%	9,4%	6,7%	6,9%	5,1%
61 év felett	fő	0	1	1	0	0	0	0	0
	%	0,0%	2,2%	2,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

6.2.2. Tevékeny időskor

Tapasztalataink szerint az egészséges nyugdíjasok szívesen végeznének valamilyen jövedelemkiegészítő tevékenységét (egyrészt, hogy jövedelmi viszonyaikon javítsanak, másrészt, hogy az elszigeteltségük csökkenjen), azonban erre gyakorlatilag semmilyen esélyük sincs, a térség igen kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzete miatt. Többen kiveszik részüket az unokák nevelésében, támogatást nyújtva ezzel a fiataloknak. Megfigyelhető, hogy hasznosan szeretnék elfoglalni magukat, részt vesznek a fejlődésben, többen közülük részt vesznek a már többször szervezett számítógépes tanfolyamokon. Nyugdíjas klubba járnak, énekléssel, vagy a férfiak kártya partikkal, olvasással, tv nézéssel ütik el az időt.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3.1. Az idősek egészségügyi, szociális, kulturális és közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Általánosságban leszögezhető, hogy az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások a település minden lakója részére, így az időskorúak részére is biztosított.

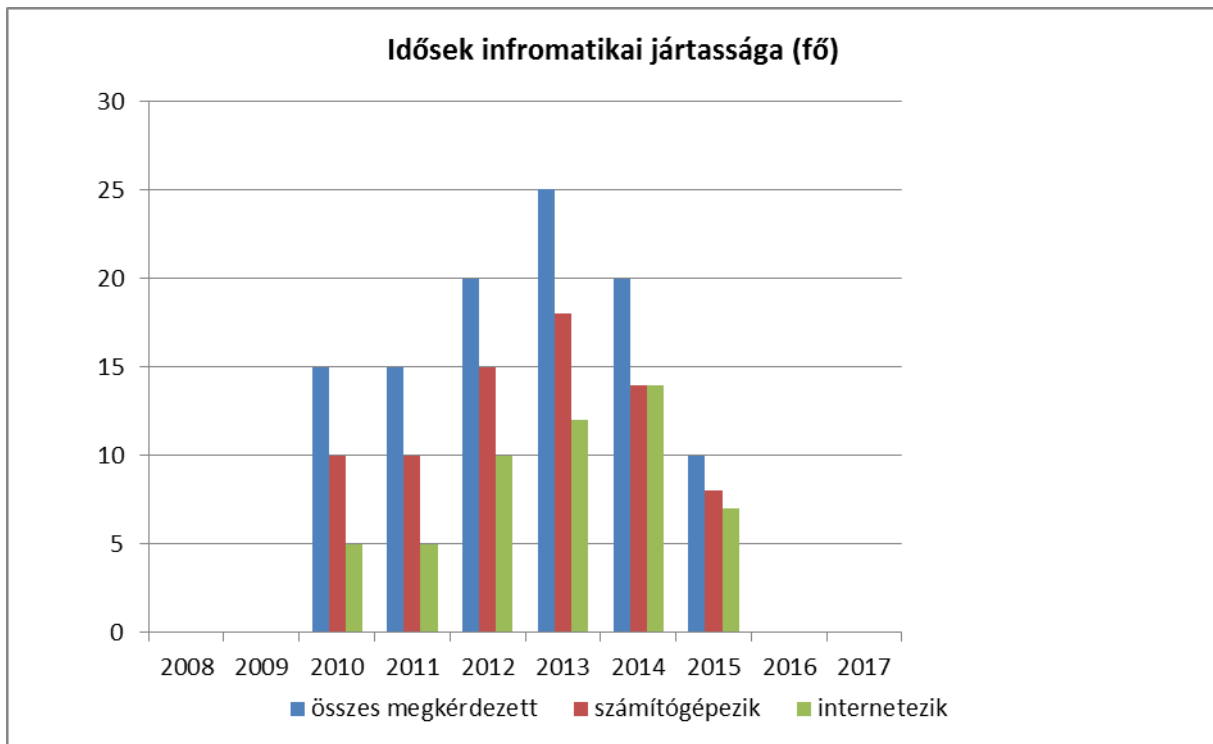
Az idősek legfőképpen időseket érintő tevékenységek az alábbiakra terjed ki:

- Házi segítségnyújtás: A házi segítségnyújtás keretében a napi 4 órát meg nem haladó gondozási szükséglettel rendelkező igénybe vevő részére saját lakókörnyezetében biztosítják az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. Így a házi gondozó feladata az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzése, az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiénias körülményeinek megtartásában való közreműködés. A házi segítségnyújtást a 2012. évben 10 fő vette igénybe, a szolgáltatást igénybe vevőkön belül a 60 év feletti aránya 96,3%.
- Falugondnoki szolgáltatás: A falugondnok az alábbi alapfeladatokat látja el:
 - szociális ellátás biztosítása,
 - egészségügyi ellátásokhoz való hozzájutás segítése,
 - étkeztetésben való részvétel,
 - a helyi szociális szükségletek, egyéb szolgáltatási igények, információk közvetítése az önkormányzat és a külterületi lakosság között.

A falugondnoki szolgáltatás hozzájárul a települési hátrányok enyhítéséhez, lehetővé teszi az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, a közszolgáltatásokhoz való hozzájutást, segíti az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítését.

6.3.2. Az idősek informatikai jártassága

Az elszigetelődés problematikáját jelentősen enyhítené, ha az idősek informatikai jártassága növekedne. Egy idei évben végzett helyi felmérés szerint 35 megkérdezett időskorúból 20 fő nem tudja használni a számítógépet, nem tudja mi az az internet. Pedig az internet használata segíthetne az időskorúaknak az elszigeteltség megszüntetésében, saját családjuk fiatal(abb) tagjaival való kapcsolattartásban, valamint abban, hogy lépést tartsanak a változásokkal. Megfigyelhető azonban e rétegnél az érdeklődés a technika iránt, mivel több alkalommal indult a könyvtárban számítógépes alapfokú tanfolyam, melyen ebből a korosztályból is többen részt vettek.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az időskorúak egyre gyakrabban válnak bűncselekmény áldozatává. Hogy ez ne történhessen meg a település hivatalos lapjában több alkalommal is közzétesszük a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság bűnmegelőzési célt szolgáló tájékoztató anyagait. Nyugdíjas klubban több alkalommal figyelmeztetjük őket a rájuk leselkedő veszélyre. Amennyiben a településen idegenek fordulnak meg, a falugondnok, a házi segítségnyújtó szolgálaton tevékenykedők is utána néznek az idegeneknek.

6.5. Pozitív diszkrimináció

Idősek pozitív diszkriminációjaként az önkormányzat által nyújtott szociális ellátási forma, a felnőtt gyógyszer támogatásról beszélhetünk, melyre átmeneti támogatást nyújt az önkormányzat. 62 év feletti személyek esetén, háziorvos által igazolt gyógyszerfogyasztás alapján.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

<i>Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</i>	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
<i>Magas az egyedül élő idők aránya.</i>	<i>Az idők aktivitását, közösségi életét célzó programok szervezése.</i>
<i>Gyakran válnak áldozattá. Megfelelő közbiztonság biztosítása</i>	<i>-Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése. - Polgárőrség szerepének megerősítése, együttműködés kiterjesztése a rendőrséggel</i>
<i>Alacsony informatikai jártasság</i>	<i>Informatikai kompetenciák fejlesztése</i>

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékos emberek a magyar társadalom leghátrányosabb helyzetű csoportjai közé tartoznak, hiszen a fogyatékos személyek jelentős részének helyzetét nem csupán saját egészségi állapota, hanem a társadalmi előítéletek, valamint az akadálymentesség hiánya is jelentősen nehezíti. A 2011. évi népszámlálás adatai szerint több mint 561 ezer fogyatékosan élő ember él Magyarországon, vagyis a fogyatékkal élők a népesség több mint 5,6 %-át teszik ki. A népesség fogyatékos-típus szerinti megoszlását vizsgálva elmondhatjuk, hogy a legjelentősebb a mozgáskorlátozottak aránya, őket követik a látássérültek és a hallássérültek, majd pedig az értelmi fogyatékosok.

7.1 A településen fogyatékosan élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Településünkön a fogyatékkal élőkre vonatkozóan sajnálatos módon nem állnak rendelkezésre olyan mérhető statisztikai adatok, amelyek alapján reális képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A csoport esélyegyenlőségének megteremtése érdekében a jövőben szükségesnek látjuk egy olyan átfogó felmérés elvégzését, amelyből kitűnik a településen fogyatékosan élő személyek száma, jellemzői, problémái. Ezt követően feladatunk olyan környezet működtetése, hogy a fogyatékosan élő személyek is egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi élet valamennyi területén. A településen fogyatékkal élők foglalkoztatottságával kapcsolatban mindenképpen szükségesnek látjuk annak kiemelését, hogy a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatása céljából létrejött „Pro-Team” Nonprofit Rehabilitáció Kft. (illetve annak jogelődje) 2003-ban telephelyet létesített településünkön. A mátételki telephelyen napi 4 munkaórán, bér munkában végzik tevékenységüket a dolgozók, akiknek létszáma az évek során ugyan folyamatosan csökken.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban csak az méltányossági jogon közgyógyellátásban részesülők (2015. évben 3 fő).

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos, ezen intézmények 90%-ban akadálymentesítettek. A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma, minden területen a jogszabályi előírásnak megfelel. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

<i>A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</i>	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
<i>nem rendelkezünk releváns adatokkal a fogyatékkal élők számára és helyzetére vonatkozóan</i>	<i>adatbázis létrehozása a fogyatékkal élők számára és helyzetére vonatkozóan</i>
<i>a fogyatékkal élők elhelyezkedési esélyei nem megfelelőek</i>	<i>munkahelyek megkeresése és azok figyelmének felhívása a fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségére</i>

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

8.1. A civil szervezetek, az egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése

Mint ahogyan azt már több fejezetben is említésre került, településünkön a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak, a lakosság nagy számban vesz részt az általuk kínált programokon. A civil szervezetek az alábbi területeken fejtik ki tevékenységüket:

- Paletta Közhasznú Egyesület,
- Polgárőr Egyesület,
- Mozgáskorlátozottak Tataházi-Mátételki Egyesülete,
- Horgászegyesület

Az Önkormányzat – lehetőségeihez mérten - támogatja a civil szervezetek munkáját, működését. Törekszünk arra, hogy a szervezetekkel partneri viszonyt kialakítva a település életének egyre több szegmensébe vonjuk be azokat. A jó együttműködés következménye, hogy az önkormányzati rendezvényeken aktívan részt vesznek ezen szervezetek.

8.2. Az önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzat és a katolikus egyház kapcsolata példaértékűnek mondható. A katolikus egyház hatalmas segítséget nyújt önkormányzatunknak főleg a szociális ellátás területén.

8.3. A nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nemzetiségi Önkormányzat a településen nem működik.

8.4. A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Mozgáskorlátozottak Mátételki Egyesülete a mozgásfogyatékos emberek társadalmi esélyegyenlőségét, emberi és állampolgári jogainak védelmét, a mozgáskorlátozott emberek szociális biztonságának, rehabilitációjának, önálló életvitelének elősegítését tűzte ki céljául.

A Paletta Közhasznú Egyesület a gyerekek részére szervez nyaranta kézműves foglalkozásokat, ahol szép számban vesznek részt a gyerekek.

A Horgászegyesület a fiatalokat tömöríti szervezetbe, jó kikapcsolódás.

A Polgárőr Egyesület kiveszi részét a rendezvények idején a rendezvény biztosításában, illetve a falu biztonságának növelése érdekében tevékenykedik.

8.5. For-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában

A település lakói, vállalkozói összefognak a jó cél érdekében. Akár kétkezi munkával, akár gépekkel vagy pénzzadománnyal is segítik a közösség rendezvények megvalósulását, a rászoruló helyzetének javítását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

9.1. A helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési és szociális szakemberek. Módszere a személyes és online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált. A tervezet az önkormányzat hivatalos honlapján, a www.matetelke.hu oldalon közzétételre kerül, így az állampolgárok is véleményt mondhatnak. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

9.2. A 9.1. pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása

A felülvizsgált helyi esélyegyenlőségi program is közzétételre kerül a korábban a 9.1. pontban meghatározottak szerint, ezáltal biztosítva a lakosság számára, hogy megismerjék a település célkitűzéseit és visszacsatolási lehetőséget adjon számukra.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
mélyszegénységben élők	<ul style="list-style-type: none"> - magas a tartós munkanélküliek aránya, - a hátrányos helyzet sok esetben több generáción keresztül öröklődik, - a mélyszegénységben élők nagy része az egészségügyi ellátást nem veszik igénybe 	<ul style="list-style-type: none"> - a tendencia visszaszorítása a munkahelyteremtés elősegítésén keresztül, - felzárkóztatási és fejlesztési programok felkutatása és működtetése, - az egészségtudatos gondolkodás ösztönzésének elősegítése,
Gyermekek	<ul style="list-style-type: none"> - a HH-s és a HHH-s tanulók számához és arányához viszonyítva kevesen vesznek részt az ösztöndíj- vagy tehetséggondozó programokban - a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma növekvő tendenciát mutat, 	<ul style="list-style-type: none"> - az esélyteremtő programokban résztvevő tanulók számának növelése, - gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése kulturált szabadidős programok szervezésén keresztül
Idősek	<ul style="list-style-type: none"> - magas az egyedül élő idősök aránya, - gyakran válnak áldozattá, - alacsony informatikai jártasság, 	<ul style="list-style-type: none"> - az idősök aktivitását célzó programok szervezése, - idősök személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése, - informatikai kompetenciák fejlesztése,
Nők	<ul style="list-style-type: none"> - a munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb, - a gyermekét egyesül nevelő vagy több gyermeket nevelő család 	<ul style="list-style-type: none"> - képzési programok indítása, a távmunka és a részmunka szerepe erősítésének elősegítése, - szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott

	esetében a szegénység kockázata magasabb,	támogatások körének kialakítása,
Fogyatékkal élők	<ul style="list-style-type: none"> - nem rendelkezünk releváns adatokkal, a fogyatékkal élők számára és helyzetére vonatkozóan, - a fogyatékkal élők elhelyezkedési esélyei nem megfelelőek, 	<ul style="list-style-type: none"> - adatbázis létrehozása a fogyatékkal élők számára és helyzetére vonatkozóan, - munkahelyek megkeresése és azok figyelmének felhívása a fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségére

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
mélyszegénységben élők	<ul style="list-style-type: none"> - a tendencia visszaszorítása a munkahelyteremtés elősegítésén keresztül, - felzárkóztatási és fejlesztési programok felkutatása és működtetése, - az egészségtudatos gondolkodás ösztönzésének elősegítése 	<p><u>Felelős:</u> polgármester <u>Partnerek:</u> Munkaügyi Hivatal</p> <p><u>Felelős:</u> polgármester <u>Partnerek:</u> falugondnok, gyermekjóléti szolgálat</p> <p><u>Felelős:</u> polgármester <u>Partnerek:</u> felnőtt és gyermek házi orvosok, védőnők</p>
Gyermekek	<ul style="list-style-type: none"> - gyermekek veszélyeztettségének megelőzése kulturált szabadidős programok szervezésén keresztül - források felkutatása az Alternatív Klub további működtetéséhez 	<p><u>Felelős:</u> polgármester <u>Partnerek:</u> Óvoda, családgondozók, civil szervezetek</p>
Idősek	<ul style="list-style-type: none"> - az idősek aktivitását célzó programok szervezése, - idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése, - informatikai kompetenciák fejlesztése, 	<p><u>Felelős:</u> Könyvtár vezetője <u>Partnerek:</u> civil szervezetek</p> <p><u>Felelős:</u> polgármester <u>Partnerek:</u> Rendőrség, civil szervezetek</p> <p>Könyvtár igazgatója, <u>Partnerek:</u> civil szervezetek</p>

Nők	<p>- képzési programok indítása, a távmunka és a részmunka szerepe erősítésének elősegítése,</p> <p>- szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása,</p>	<p><u>Felelős:</u> polgármester <u>Partnerek:</u> Munkaügyi Hivatal, civil szervezetek</p> <p><u>Felelős:</u> polgármester <u>Partnerek:</u> családgondozók, civil szervezetek</p>
Fogyatékkal élők	<p>- adatbázis létrehozása a fogyatékkal élők számára és helyzetére vonatkozóan,</p> <p>- munkahelyek megkeresése és azok figyelmének felhívása a fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségére</p>	<p><u>Felelős:</u> jegyző <u>Partnerek:</u> lakosság, civil szervezetek</p> <p><u>Felelős:</u> polgármester <u>Partnerek:</u> Munkaügyi Hivatal</p>

Intézkedések:

1. intézkedés:

Kategória:	Fogyatékkal élők esélyegyenlősége
Intézkedés címe:	Akadálymentesített település
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel), leírás:	Hiányzó, nem megfelelő, nem az igények szerint rangsorolt akadálymentesítettség.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban, elérni kívánt célok:	<p><u>RÖVIDTÁVÚ:</u> A lakosságot kiszolgáló intézmények teljes körű akadálymentesítése (könyvtár, posta). Pénzforrás felkutatása.</p> <p><u>HOSSZÚTÁVÚ:</u> A Dózsa és Kossuth utca sarkán lévő önkormányzati parkolóban mozgáskorlátozottak részére külön parkoló kijelölése.</p> <p>További lehetőségek, célok felkutatása.</p>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve, intézkedés tartalma:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Felkérni a nem önkormányzati intézményeket az akadálymentesítésre (pl.: posta) 2. Könyvtár akadálymentesítése
Felelős:	Polgármester, jegyző.
Partnerek:	Mozgáskorlátozottak Egyesülete, Polgárőr Egyesület, Paletta Közhasznú Egyesület
Határidő(k) pontokba szedve:	Rövidtávú: 2015. december 31. Hosszú távú: 2017. december 31.
Eredményességi mutatók és annak	A teljes település intézményeinek, közterületeinek akadálymentesítése. Tervezés, terv dokumentáció.

dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága:	Fogyatékkal élők nagyobb számú részvétele a közéletben.
Kockázatok és csökkentésük eszközei:	Folyamatos kapcsolattartás.
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások:	Gazdasági: Beruházások, pályázatok benyújtásával. Fenntartás a mindenkori költségvetés terhére.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	H.E.P. és pénzügyi terv.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	2 db mozgáskorlátozott rámpa, 1 db mozgáskorlátozott WC.
Megjegyzés:	-

2. intézkedés:

Kategória:	Mélyszegénységben élők és romák esélyegyenlősége
Intézkedés címe:	Roma foglalkoztatás elősegítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel), leírás:	Munkanélküliség.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban, elérni kívánt célok:	8 felnőtt roma lakos él Mátételeken. Rövidtávú: 2 év Hosszú távú: Teljes felnőtt roma lakosság foglalkoztatása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve, intézkedés tartalma:	1. Kapcsolattartás a munkaügyi központtal.
Felelős:	Polgármester, jegyző

Partnerek:	Civil szervezetek, Munkaügyi Központ, Falugondnok
Határidő (k) pontokba szedve	Folyamatos.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága:	Elégedettségi kérdőív, jelenléti ív.
Kockázatok és csökkentésük eszközei:	Folyamatos kapcsolattartás.
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások:	Gazdasági: Foglalkoztatáshoz önkormányzati költségvetés.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	H.E.P. és pénzügyi terv.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor (ok):	3 fő foglalkoztatott roma.
Megjegyzés:	-

3. intézkedés:

Kategória:	Az idősek helyzete
Intézkedés címe:	Egyedülálló idősek életkörülményeinek feltérképezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel), leírás:	Sok az idős egyedülálló (65 év feletti) ember településünkön.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban, elérni kívánt célok:	Elszigeteltség megszüntetése, idősek bevonása a helyi programokba.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba	1. Felmérés 2. Igényfelmérés

szedve, intézkedés tartalma:	
Részvevők: Felelős:	Idősek Polgármester, jegyző
Partnerek:	Nyugdíjasok, önkormányzat, rendőrség, civil szervezetek, házi segítségnyújtó, falugondnok.
Határidő (k) pontokba szedve:	1. jelenléti ív
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága:	Elégedettségi kérdőív.
Kockázatok és csökkentésük eszközei:	Folyamatos kapcsolattartás
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások:	Gazdasági: önkormányzat által terem biztosítása Önkormányzati támogatás költségvetésből. Humán: Házi segítségnyújtás, falugondnoki ellátás.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	H.E.P. és pénzügyi terv.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor (ok):	30 fő
Megjegyzés:	-

4. intézkedés:

Kategória:	A nők esélyegyenlősége
Intézkedés címe:	Gyesről, Gyedről visszatérő nők munkába állásának segítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel), leírás:	Segítségre szorulnak az állást kereső, gyermeknevelésből a munka világába visszatérni kívánó nők.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és	Megkönnyíteni a nők munkába állását. Rövid: felmérni a célcsoport igényeit. Hosszú: társadalmi felértékelődés, valamint társadalmi struktúraváltozás.

hosszú távú időegységekre bontásban, elérni kívánt célok:	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve, intézkedés tartalma:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rövid: igényfelmérés, kompetenciafejlesztés. 2. Hosszú: életútkövetés, kudarcok elemzése.
Részvevők: Felelős:	nők védőnő, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Munkaügyi Központ
Partnerek:	Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Munkaügyi Központ.
Határidő (k) pontokba szedve:	Felmérés: folyamatos. Munkakeresés: folyamatos. Kompetenciafejlesztés: folyamatos.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága:	Felmérés: az álláskeresők listájának megléte, aktualizálása. Munkakeresés: munkát keresők jelentkezései. Után követés: álláskeresők nyilatkozatai. Fenntarthatóság: folyamatos, 2 évenként felülvizsgálat.
Kockázatok és csökkentésük eszközei:	Nem teljes a felmérés: folyamatosan frissíteni kell a listákat. Sok kudarc éri a munkavállalókat, folyamatosan elemezni kell a kudarcokat.
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások:	humán, technika és anyagi
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	H.E.P. és pénzügyi terv.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor (ok):	A Gyestről, Gyedről visszatérő munkába álló nők létszáma 5 fő.
Megjegyzés:	-

5. intézkedés:

Kategória:	A gyermekek esélyegyenlősége
Intézkedés címe:	Bűnmegelőzés, internetes zaklatás elleni küzdelem a gyermekek körében
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel),	A gyermekek a mai felgyorsult világban rengeteg veszélynek vannak kitéve, többek között bűncselekmények vagy internetes zaklatás áldozataivá is

leírás:	válhatnak.
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban, elérni kívánt célok:	Célok: bűncselekmények számának csökkentése, a helyes és biztonságos internethasználat tudatosítása, figyelemfelhívás bűnmegelőzési programok szervezése, információs kampány szervezése, iskolában, művelődési házban
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve, intézkedés tartalma:	1. információ gyűjtése 2. információ közvetítése 3. pályázati lehetőségek keresése és benyújtása 4. pályázatok megvalósítása 5. programok és kampányok szervezése
Résztevők és felelős:	Résztevők: kiskorúak és szüleik Felelős: Művelődési Ház vezető
Partnerek:	rendőrség, művelődési ház, iskola, óvoda
Határidő (k) pontokba szedve:	folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága:	Eredményességi mutatók: elkövetett bűncselekmények számának csökkenése Dokumentáltsága: nyilvántartások, jelenléti ívek Fenntarthatósága: folyamatos tevékenységgel biztosítható
Kockázatok és csökkentésük eszközei:	Kockázat: akadályoztatott információáramlás, érdeklődés hiánya. Csökkentés: széleskörű információnyújtás az érintett célcsoportban.
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások:	Pénzügyi és humán.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	H.E.P. és pénzügyi terv.
Az intézkedés eredményességét mérő Indirákor (ok):	10 fő gyermek.
Megjegyzés:	-

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
2.	Roma foglalkoztatás elősegítése	Munkanélküliség	8 felnőtt roma lakos él településünkön. Rövidtávú: 2 év Hosszú távú: Teljes felnőtt roma lakosság foglalkoztatása	-	Kapcsolattartás: munkaügyi központ	Polgármester, jegyző	Folyamatos	3 fő	Foglalkoztatáshoz önkormányzati költségvetés	Elégedettségi kérdőív, jelenléti ív.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
5.	Bűnmegelőzés, internetes zaklatás elleni küzdelem a gyermekek körében	A gyermekek a mai felgyorsult világban rengeteg veszélynek vannak kitéve, többek között bűncselekmények vagy internetes zaklatás áldozataivá is válhatnak.	Célok: bűncselekmények számának csökkentése, a helyes és biztonságos internethasználat tudatosítása, figyelemfelhívás bűnmegelőzési programok szervezése, információs kampány	-	1. információ gyűjtése 2. információ közvetítése 3. pályázati lehetőségek keresése és benyújtása 4. pályázatok megvalósítása 5. programok és kampányok szervezése	Résztevők: kiskorúak és szüleik Felelős: Művelődési Ház vezető	Folyamatos	10 fő gyermek.	Pénzügyi és humán.	Fenntarthatósága: folyamatos tevékenységgel biztosítható

			szervezése, iskolában, művelődési házban							
III. A nők esélyegyenlősége										
4.	Gyesről, Gyedről visszatérő nők munkába állításának segítése	Segítségre szorulnak az állást kereső, gyermeknevelésb ől a munka világába visszatérni kívánó nők.	Megkönnyíteni a nők munkába állítását. Rövid: felmérni a célcsoport igényeit. Hosszú: társadalmi felértékelődés, valamint társadalmi struktúraváltozás.	-	1. Rövid: igényfelmér és, kompetenci afejlesztés. 2. Hosszú: életútkövet és, kudarcok elemzése.	védőnő, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Munkaügyi Központ	Felmérés: folyamatos. Munkakeresés: folyamatos. Kompetenciafejlesztés : folyamatos.	A Gyesről, Gyedről visszatérő munkába álló nők létszáma 5 fő.	humán, technika és anyagi	Felmérés: az álláskeresők listájának megléte, aktualizálása. Munkakeresés: munkát keresők jelentkezései. Után követés: álláskeresők nyilatkozatai. Fenntarthatóság: folyamatos, 2 évenként felülvizsgálat.
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
3.	Egyedülálló idősek életkörülményeinek feltérképezése	Sok az idősek egyedülálló (65 év feletti) ember településünkön	Elszigeteltség megszüntetése, bevonása a helyi programokba	-	Felmérés igényfelmérés	Polgármester, jegyző	jelenléti ív	30 fő.	Gazdasági: önkormányzat által terem biztosítása Önkormányzati támogatás költségvetésből Humán: Házi segítségnyújtás, falugondnoki ellátás	Elégedettségi kérdőívek.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1.	Akadálymentesített település	Hiányzó, nem megfelelő, nem az igények szerint rangsorolt akadálymentesíté tség	RÖVIDTÁVÚ: A lakosságot kiszolgáló intézmények teljes körű akadálymentesíté se (könyvtár, posta). Az önkormányzat, az	-	Felkérni a nem önkormányzati intézményeket az akadálymentesítésre (pl.: posta). Könyvtár akadálymentesítése.	Polgármester, jegyző	Rövidtávú: 2015. december 31. Hosszú távú: 2017. december 31.	2 db mozgáskorlátozo tt rámpa, 1 db mozgáskorlátozo tt WC.	Gazdasági: Beruházások pályázatok benyújtásával. Fenntartás a mindenkori költségvetés terhére.	A teljes település intézményeinek, közterületeinek akadálymentesítése . Tervezés, terv dokumentáció. Fogyatékkal élők nagyobb számú

			<p>Óvoda, az Idősek klubja és az Orvosi rendelő már mozgáskorlátozott rámpával és mozgáskorlátozott ak számára WC-vel rendelkezik. Pénzforrás felkutatása. HOSSZÚTÁVÚ: A Dózsa és Kossuth utca sarkán lévő önkormányzati parkolóban mozgáskorlátozott ak részére külön parkoló kijelölése. További lehetőségek, célok felkutatása.</p>							<p>részvétele a közéletben.</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---------------------------------

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Mátételke Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Mátételke Község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 9/2017. (I. 13.) számú határozatával elfogadta.

Mátételke, 2017. január 13.

Nagy Noémi
polgármester

Mátételke Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

K I V O N A T

Készült: Mátételke község Önkormányzata Képviselő-testületének
2017. január 13-án megtartott rendkívüli ülésének jegyzőkönyvéből

Kihagyva a kihagyandók!

9/2017. (I.13.) Mátételke k.ö.h.

Helyi esélyegyenlőségi program felülvizsgálata, új program elfogadása

Határozat

1. Mátételke Község Önkormányzatának Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) a 24/2016.(IV.5.) Mátételke k. öh. számú határozatával elfogadott helyi esélyegyenlőségi programot 2017. 01.12.-ével hatályon kívül helyezi.
2. A Képviselő-testület az előterjesztés mellékletét képező Mátételke Község esélyegyenlőségi programját 2017. 01. 13.-i hatállyal elfogadja.
3. A Képviselő-testület felhatalmazza Nagy Noémi polgármestert a szükséges intézkedések megtételére.

Határidő: azonnal

Felelős: Nagy Noémi polgármester

A határozatról értesül:

- kivonattal: 1. Nagy Noémi polgármester
 2. Patocskai Ibolya jegyző

Kmft.

Nagy Noémi sk.
polgármester

Patocskai Ibolya jegyző távollétében.
Mészáros Gabriella sk. aljegyző

A kivonat hiteles!

Mátételke, 2017. január 16.

Mészáros Gabriella
jegyzőkönyvvezető